

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 224. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. október 2.

Megértő szózat

Szép szó hangzott el az elmúlt napokban a kisebbségek felé — két helyről is. Ezekben a napokban, amikor ez a szép szó egyre ritkábbá válik, esemény jellegét kapja az ilyen megnyilatkozás és értéke van.

Szeretnénk, ha értéke lenne. Nemesak azok körében, akiről szólt, hanem abban a táborban is, ahonnan elhangzott és, ahonnan a visszhangját várjuk.

A iasi-i szoborleleplezés ünnepségei után Bratianu Dinu, a kormánypárt elnöke Cernauti-ba utazott, ahol a párt ottani szervezetének élén Nistor munkügyi miniszter fogadta. Mindketten nagyszabású politikai beszédet mondtak és szavaikban mindketten érintették a kisebbségi kérdést.

A probléma, amelyet felvetettek, kétszerezsen is időszerű volt. Egyrészt azért, mert az utóbbi időben, talán inkább, mint bármikor, oly gyakoriakká váltak a kisebbségekkel szemben megnyilvánuló fenyegető kijelentések, másrészt pedig, mert ott, ahol ezeket a beszédeket elmondották — Bucovina-ban — valóban nagyszámban élnek kisebbségi tömegek.

A munkügyi miniszter beszédében kijelentette, hogy a cél: a kisebbségekkel való baráti kapcsolatok még szorosabbra fűzése és lehetőségnyújtás arra, hogy még szorosabban együtt működjenek a többségi néppel az ország anyagi és erkölcsi felvirágoztatásában. Bratianu Dinu pedig azt hangsúlyozta, hogy az ország ne csak a románoknak nyújtson megelégedést és boldogságot, hanem a nemzeti kisebbségeknek is. Azt kell éreznie a nem-románoknak, hogy jobban élhet Romániában, mint bárhol másutt. És: „A vezető nép mi vagyunk, de mellettünk másoknak is boldogulniok kell”.

Egyszerű igazságok ezek. Ha a kormánypárt elnöke szükségesnek tartotta ezeknek a megnyugtató szavaknak elmondását, minden biznnyal politikai megfontolásból tette. Szükség volt ezekre a szavakra és szükség van gyakori elismertléjükre, hogy minél többen hallják és minél többen szíveleljék meg azokat.

A kormánypárt két tekintélyes politikusa által Cernauti-ban oly világosan kifejtett gondolatnak az a lényege — és ezt kellene minél többnek szem előtt tartaniok —, hogy a kisebbségek boldogulása és megélhetésének biztosítása a kisebbségek számára létkérdés ugyan, de ugyanakkor eminens érdeke az államnak és az állam konszolidációjának is. Az tehát, aki az országban folyó alkotó, kenyeret teremtő munkából a kisebbségeket ki akarja rekeszteni, ez ellen a konszolidáció ellen dolgozik.

Az utóbbi időben ezt az igazságot szereték elfelejteni és jó, hogy most éppen kormánypárti politikusok részéről kapta meg újból fémljelzését.

A szavak jelentőségét sohasem szabad tulbecsülni; mert hiszen a boldogulás feltételeit nem a szavak, hanem a tettek jelentik. Arra a szép szóra pedig, ami Cernauti-ban két tekintélyes és befolyásos politikus hangjáról elhangzott, elsősorban a kormány és a kormánypárt köréből várjuk a visszhangot.

Ennek a visszhangnak azonban már hangnál többnek kell lennie és értéke csak akkor lesz, ha szóból átváltozik lényegesen többé: tette.

Elhárult a francia kormányválság veszélye

A Blum-kormány győzelme a francia szenátusban — Csehszlovákia miniszterelnökének akciója

Genfben utazott Blum miniszterelnök

A francia kormány leértékelési javaslata a szenátusban nagyobb ellenállásra talált, mint amilyenre számítottak. A szenátus ugyanis nagy változtatásokkal szavazta meg a kormány javaslatát és törölte belőle azokat a rendelkezéseket, amelyek értelmében kártérítéseket adnak azoknak a társadalmi osztályoknak, amelyeket a frankleértékelésből kifolyólag veszteség ért. A szenátus állásfoglalása nagymértékben megnehezítette a Blum-kormány helyzetét, úgy hogy a népfronti kormány lemondásának valószínűsége is szóba került.

A szenátus a pénzügyi javaslat első öt szakaszát változatlanul elfogadta, de a 6—12. szakaszokra vonatkozólag bizonyos kisebb változtatásokat nyújtottak be, ezeket a pénzügyminiszter is elfogadta és a szenátus e szakaszokat a javasolt módosításokkal fogadta el. A 13—17. szakaszokra vonatkozólag a pénzügyi bizottság újabb módosításokat indítványozott.

Leon Blum kormányelnök kijelentette a módosított szakaszok előterjesztésénél, hogy a kormány a módosításokért nem vállalhatja a felelősséget, egyben kijelentette, hogy véleménye szerint a kamara többsége sem járulna hozzá ezekhez a módosításokhoz.

A szenátus mindazonáltal 141 szavazattal 125 ellenében a szenátus pénzügyi bizottsága által javasolt szövegezést fogadta el, mely a kormánynak az áruzsora etörése tekintetében biztosított felhatalmat más eszközökkel helyettesíti. Ugyanezen szavazás keretében a pénzügyi bizottság ama javaslatát fogadta el a szenátus, hogy

a nemzetközi kötelezettségekben azon kötések, melyek a frankdevaluáció törvénye előtt aranyfrankban jöttek létre, a francia frankok a régi értékben fizetendők,

vagyis abban az értékben, mint amilyen a szerződés megkötése idején érvényben volt.

Engedmény az ellenzéknek

Későbbi jelentések szerint a Blum-kormány és a szenátus ellenzéke között közeledés jött létre és lehetséges, hogy egész éjszakai tanácskozás után a szenátus is elfogadja a frankleértékelésről szóló törvény módosított szakaszait.

A Blum-kormány ugyanis elejtette a törvényjavaslatba foglalt mozgóbérendszert,

Ezt a kommunisták hozzájárulása tette lehetővé. A mozgóbérendszerről szóló szakasz helyett a Blum-kormány teljes felhatalmazást kapott, hogy mindenkor a szükséghez képest beavatkozhasson az árak alakulásába és saját belátása szerint törje le az árdrágítást.

Dél előtt tíz órakor nyitották meg a szená-

tus ülését. Nyomban az ülés megnyitása után Léon Blum miniszterelnök emelkedett szólásra és bejelentette, hogy a kormány hajlandó módosítani a törvényjavaslat mozgóbérendszere vonatkozó szakaszát. A bejelentést a szenátus baloldala lelkes tapsokkal fogadta. Délben tízenkét óra után néhány perccel került szavazásra a sor, amelynek során tíz szavazattöbbséggel a szenátus is megszavazta a nagy port felvert törvényjavaslat érdemi részét. A leértékelési törvénytervezetet délután négy órakor a szenátus ismét visszaküldte a Kamarához.

Léon Blum második szenátusi felszólalása során elsősorban Caillaux volt pénzügyminiszternek, a szenátus ellenzéki vezérének válaszolt, aki a tegnapi vita során állandóan a kormánynak az ármegállapításokra vonatkozó feltétlen irányító lehetőségét kifogásolta. Léon Blum most azt javasolta, hogy a kormánynak adandó ílyértelmű felhatalmazást azzal szorítsák meg, hogy ne maga a minisztertanács, hanem külön egy erre a célra alakítandó bizottság állapítsa meg az árakat, ellenben az ármegállapítások betartásának végrehajtása maradjon meg a kormány kezében. Blumnak ezt az indítványát a szenátus többsége kézfelemelésével elfogadta.

Chautemps sikeres közvetítése

A szenátus ülését ezután felfüggesztették, hogy a pénzügyi bizottság a javaslat pontjait ismét megvitassa. Azt hiszik, hogy a bizottság a szövegen olyan változtatásokat fog javasolni, amelyek lehetővé teszik majd a javaslat elfogadását. A kormány ezután újabb törvénytervezetet terjeszt majd be, amely a volt frontarcosok illetményeit rendezi.

A szenátus izgalmas háttérű üléséről még a következőket jelentik:

Délben félgykor a szenátus pénzügyi bizottságában áthidaló javaslatot beszéltek meg a frankleértékelési törvényjavaslat tizenharmadik szakaszának a módosításáról. Miután a Kamara felhatalmazása alapján a kormánynak joga lett volna bármikor a munkabérek az árakkal összhangba hozni, a szenátus a maga álláspontjának igazolására olyan megoldást talált, amely szerint nem a kormány, hanem a kormánytól függetlenül működő legfelsőbb gazdasági tanács hatáskörébe tartozik mindenkor a munkabéreknek az árakkal való összeegyeztetése.

A francia lapok örömmel állapítják meg, hogy a Blum-kormány válsága egyelőre elsimult, a jobboldali lapok azonban hangoztatják, hogy a kormány csak időhaladékot kapott, mert végeredményében a kormány és a többség tekintélyen kitörölhetetlen csorba esett.

CHAUTEMPS államminiszter közvetítésével sikerült elhárítani a francia kormányválságot és létrehozni a megegyezést a Blum-kor-

mány és a szenátus között. A kormány által előterjesztett javaslatot ugyanis olyképpen módosították, hogy a kormány megnevelését kapott ugyan az áremelkedések meggátolására, de megfelelő ellenőrzés mellett. Ezt a szenátus által jóváhagyott javaslatot vissza küldték a képviselőházba, amely azt 354 szavazattal 217 ellenében szintén elfogadta. Blum miniszterelnök csütörtökön este már el is utazott Genf-be, hogy részt vegyen a Népszövetség ülésén.

A Francia Bank legutóbbi kimutatása szerint a Jegybank készlete szeptember 25-ikén 50 milliárd 111 millió 283 ezer 678 frank volt, tehát 2 milliárd 580 millió 478 ezer 207 frankkal kevesebb, mint egy héttel előbb, szeptember 18-ikán.

Londonból jelentik: Az angol főváros pénzügyi köreiben teljes eréllyel folyik a munka, amelynek az a célja, hogy tisztázza a nemzetközi pénzügyi egyezményből kifolyó helyzetet. A nagyobb angol bankok repülőgéppöszkek-tetésben állanak a

francia fővárossal és a bankigazgatók a helyszínen tanulmányozzák a helyzet kialakulását.

Csehszlovákia azt szeretné, hogy a kisanthoz tartozó államok egyöntetű állásigalással csatlakozzanak ehhez a rendszerhez és mind a három tagállam egyöntetűen csökkentse le a maga pénzének az értékét.

Varsóból érkezett hírek szerint a lengyel pénzügyi kormány továbbra is fenntartja a zloty jelenlegi árfolyamát. Ebben az ügyben a közeljövőben egybehívják a főványhozás mindkét házát.

Prágából jelentik: Hodzsa Milan csehszlovák miniszterelnök szerdai beszédével kapcsolatban jól értesült helyről azt a hírt közlik, hogy a beszéd háttérében a cseh kormány az aranycsoporthoz tartozó államok pénzügyi szervezkedésével kapcsolatos idegessége áll. Csehszlovákia úgy látja, hogy az aranyalaphoz tartozó államokban új gazdasági és politikai rendszer bevezetéséről van szó és Csehszlovákia feltétlenül kényszerült erre és ezért mindent elkövet, hogy rávegye Romániát és Jugoszláviát is erre a pénzügyi lépésre.

Sürgősen összehívják a leszerelési bizottságot

A kisanant-államok reprezentánsainak ülése — Az angol konzervatív párt a kötelező katonai szolgálat bevezetését követeli

Genfből jelentik: A népszövetség közgyűlése délelőtt 10 órakor nyílt meg Lamache elnöke alatt, aki bejelentette, hogy a tárgyalóbizottság határozata alapján most már sürgősen össze kell hívni a leszerelési bizottságot.

A kisanant állandó tanácsa tegnap délután ülést tartott, amelyen Antonescu Victor, Krofta Kamül külügyminiszterek, Purics, a jugoszláv népszövetségi bizottság elnöke és Badulescu külügyi államtitkár vettek részt. Az ülés végén a következő hivatalos jelentést adták ki:

— Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia megbízottai, akik a Népszövetség tizenhetedik ülészakánának megnyitásától kezdve szoros érintkezést tartottak fenn, Krofta külügyminiszter elnöke alatt megvizsgálták azokat a rendszabályokat, amelyeknek foganatosítását szükségesnek tartják a pozsonyi kisanantkonferencia határozatainak megvalósítására. Ezen-

kivül megvizsgálták a Népszövetség jelenlegi ülészakán napirenden lévő összes kérdéseket és az ülészakával kapcsolatos problémákat. Megállapították, hogy ezekkel a kérdésekkel szemben követendő magatartásuk egységes és nézetük a következő lépésekről teljesen azonos. Ugyancsak megállapították, hogy a kisanant tagjai között a Népszövetség ügyében teljes az egyetértés, bármilyen alapokmányi szakaszokra is vonatkozzék a reform kísérlete. A nézetek egységét már leszögezték abban a nyilatkozatban, amelyet a népszövetségi tanácsülésen a kisanant állandó tanácsának elnöke tett.

Antonescu külügyminiszter tegnap újból tanácskozott Litvinov külügyi népbiztossal. A megbeszélés, amely igen barátságos hangulatban folyt le, a román-orosz viszony összes kérdéseire vonatkozott.

Londonból jelentik: Az angol konzervatív párt ma tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen foglalkoztak a leszerelés kérdéseivel.

Az orvosnál

Irtá: JOSEPH-LOUIS SANCIAUME

— Erre tessék.

Az inas bevezette a váróterembe Victort, aki visszahőköl az ajtóban: a várószobában egy tucatnál is több beteg várakozott. Pedig sietett. Már-már visszafordult, mikor meggondolta, hogy végül ugys el kell intéznie ezt a vizsgálatot. Söhaitva leült tehát egy üres karosszékbe és elővette azt a könyvet, amelyet minden eshetőségre magával hozott. De hamarosan belátta, hogy az orvosi várószoba nem alkalmas az olvasgatásra. Pillantása gépiesen vándorolt egyik várakozó betegről a másikra. Az asszonyok határozott többségben voltak. Mindössze három férfit látott saját magán kívül. Vele szemben idegesen izgó-mozgó fiatalember ült, mellette komor, negyvenes ur és a sarokban egy kecskeszakállas, nagyon gondosan öltözött kis öreg ur. Az öreg ur elmerült újságjában és zsebéből még egész csomó újság vége fehérlett ki.

Az orvos időnként megjelent a rendelészoa ajtajában és ilyenkor a soros beteg rohant, nehogy megejőzzék. Azután a többiek visszasiülyedtek a fásult várakozásba. Victor helyzete egyszerű volt: utolsónak jött, nem kellett nyilvántartania a sorrendet. Később azután bizonyos testvériség kezdett kifejlődni a betegek között. Egy asszony részletesen magyarázni kezdte, mi baja. Elmondta, hogy egy idő óta folyton kis fénypontok táncolnak a szeme előtt. Mialatt érdeklődve hallgatták a magyarázatot, egyszerre léptek hallatszottak és a csönd helyreállt. A doktor nyitotta ki az ajtót. Az öregur fölnezett:

— Kérem, tessék csak előttem bemenni — mondta félénken.

Ő lett volna a soron, így hát udvariassága általánosan kellemes feltűnést keltett és egy hölgy gyorsan besurrant a rendelőbe.

Egy hosszú óra telt el. Most már csak mint-

egy hatan voltak. Victor már szinte erőszakkal tartotta vissza magát, hogy el ne menjen. Azután beletörődött sorsába és figyelte, hogy miután a finom kis öreg egyszer lemondott elsőségéről a sorrendben, a többi beteg ezt végleges lemondásnak tekintette, most már mindenki előtte ment be az orvoshoz.

— Már félhat — sóhajtott egyszerre a hallgatók férfi.

— Hiszen ön van soron — biztatta szemszédnője — de a fiatalember hirtelen közbevágott:

— Pardon, én vagyok soron! Ön hetediknek jött.

Parázs veszekedés támadt és a fiatalember végül erőszakosságával győzött, ő ment be a hallgatók negyvenes előtt.

És tovább vártak. Hat óra tájban végre Victor egyedül maradt a finom kecskeszakállas öreg ural. Hirtelen megszólította:

— Igazán, uram, el vagyok képedve. Hiszen ön az első között volt és most utolsóelőtti lett. A többiek visszaétek türelmével.. Higgye el, hogy én nem leszek tapintatlan..

— De uram, igazán nem. Kérem, menjen csak be előttem!

Victor csodálkozva nézte ezt a különös beteget. Úveg nélkül olvasta újságjait, bizonyos, hogy a szeme ép. Az öreg felnézett:

— Ön rokonszenves nekem. Egy vallomást tesz. De igérje meg, hogy nem mondja tovább..

Sir Samuel Hoare ezután a fegyverkezés szükségének kérdésével foglalkozott és hangoztatta annak sürgős szükségességét. Kijelentette, hogy az egyoldalú leszerelésnek semmi értelme nincsen akkor, amidőn a többi nagyhatalmak lázasan fegyverkeznek.

Ha Anglia továbbra is a világbéke leghevesebb öre akar maradni, elsősorban a hadsereget kell tekintélyessé tenni. Leszögezte, hogy meg kell valósítani Anglia haderejének reorganizálását, a toborozást, amely a mai követelményeknek nem felel meg, be kell szüntetni.

A közgyűlés a határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel szavazta meg.

Agyonlőtte magát egy bucuresti-i kórház sofförje

Bucuresti-ből jelentik: A Ducesti-i négyvedben levő Ciocan-uccában ma reggel éles szóváltás keletkezett az ottani kórház főorvosa, dr. Franz Schmidt és a kórház sofförje, Popa Adam között. A szóváltás után a főorvos a rendelőbe, a sofför pedig a garázsba ment. Röviddel ezután a soffört a garázs előtt lött sebbel, holtan találták. A hatóságok az ügyben azonnal megindították a vizsgálatot és ennek alkalmával a sofför mellett egy önműködő revolvert találtak, amelyet állatok elpusztítására szoktak használni. Valószínűnek tartják, hogy a sofför öngyilkosságot követett el. Ezt azonban még nem állapították meg százszázalékos biztossággal. Az ügyesség elrendelte a holttest felboncolását. A sofförnek felesére és négy gyermeke volt.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—

Külföldre havonta 50.— Lei-jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele Ferdinand 4. Telefon: 151.

Fiókkiadóhivatal Bul. Regina Maria 10.

— és mielőtt Victornak egyáltalában ideje lett volna bármit is igérni, beszélni kezdett: — Ime. Tönkrement magánzó vagyok. Bevallom, a szemem kifogástalan. De képzelie magát helyzetembe. Kint kutyahideg van. Maradjak otthon a hidegben? Nincsen pénzem, hogy fűtsek. Találtam egy megoldást. A leghíresebb orvosok rendelőibe járok. Leültemek a jó meleg várószobában és egy kellemes délutánt töltök el. Csak kár, hogy a lapok régiiek. Ezért többnyire hozok magammal olvasnivalót. Persze egy héten legfeljebb egyszer jövök el egy orvoshoz, nehogy megismerjenek. Azután itt üldögélek, tanulmányozom a betegeket, hallgatom beszélgetésüket. Akár regényt is irhatnék tapasztalataimról.

Léptek zaja szakította félbe, a doktor nyitotta ki az ajtót:

— Menjen csak nyugodtan — mondta az öreg — ne törődjék velem.

És Victor belépett. A vizsgálat ne tartott hosszú ideig. Az orvos receptet irt és szemüveget rendelt neki. Mikor távozni készült, a folyosón izgatott mozgást hallott. Az inas sietett be ijedt arccal:

— Doktor ur, az öreg ur elment! Victor mosolygott magában, mikor az öreg trükkjére gondolt.

Az orvos türelmetlen, mozdulatot tett, de az inas lihegve folytatta:

— Elment! De a várószobában üres a vitrin. És két kép is eltűnt!

CORSO

Óriási sikerrel futott be minden idők legnagyobb szerelmi drámája, a

MAYERLINGI TRAGEDIA

Főszereplők: CHARLES BOYER és DANIELLE DARRIEUX.

Torlódások elkerülése végett kérjük a jegyeket elővételben beszerezni.

Előadások: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor.

Háromnyelvű felirat!

Telefon: 565.

Nagyarányu sikkasztást lepleztek le az arad i megyei prefekturán

Több százezer lei értékű államkötvényt adott el, majd megszökött a prefektúra egyik hivatalnoka — A sikkasztó öngyilkosságot jelent be, de azt hiszik, hogy külföldre szökött

A megyei prefekturán már napok óta házi rovacsolás folyik és a rovacsolás eredményeképpen

nagyarányu hivatali sikkasztást fedeztek fel.

Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a prefektúra egyik tisztviselője hétfőn és kedden nem jelentkezett hivatalában és távollétét sem indokolta meg. Szerdán kétnapos távolléte gyanússá vált és Groza Ioan dr. prefektus elrendelte a házi rovacsolást.

A rovacsolást azokban a hivatali szekrényekben kezdték meg, amelyek kulcsa közös a pénztáros kúcsával. A vizsgálat során meglepő dolgok derültek ki. Már az első pillanattól kétségtelenül megállapítást nyert, hogy hiány van, a hiány teljes összegét azonban még mindeddig nem sikerült tisztázni. Arravaló tekintettel, hogy egyes szekrények be voltak zárva, csütörtökön reggel a prefekturán az ügyészség jelenlétében ezeket a szekrényeket is felnyitották. Ekkor derült ki a szóbanforgó tisztviselő sikkasztásainak igazi mérete. A további vizsgálat megállapította, hogy

még az elmúlt hét szombatján a szóbanforgó tisztviselő magához vett egy több százezer lei névértékű beruházási kölcsönpakettet és azt egy arad-i bank közbenjöttével Bucuresti-ben egy odaváló pénzügyintézetnek eladta.

A vizsgálat azt is kiderítette, hogy a magáról megfélemlített tisztviselő hamis bordero segítségével értékesítette az elsikkasztott pakettet.

Megállapítást nyert, hogy a tisztviselő, akinek nevét a nyomozás érdekében nem közölhetjük, tulajdonképpen szökésével csak betetőzte régebbi idő óta folytatott manipulációit és tulajdonképpen a küszöbön álló felelősségrevonás elől menekült. A vizsgálat ugyanis majdnem teljes bizonyossággal kiderítette, hogy

a prefekturális tisztviselő szökése és a hivatali sikkasztása miatt a halálba menekült Procopovits pénzügyigazgatósági tisztviselő öngyilkossága között szerves összefüggés van.

Tény az, hogy Procopovits és a megszökött tisztviselő igen jó barátságban voltak és minden jel arra mutat, hogy közösen, egymás támogatásával követték el üzemleiket. Ez annál valószínűbb, mert elsősorban értékek és letétbe helyezett értékpapírok eltulajdonításáról van szó. A valószínűség szerint, amikor Procopo-

Parasztzendülés

egy magyarországi faluban az adóbehajtás miatt

Szent esről jelentik: A csongrád megyei Sódófalva községben szerdán végrehajtók jelentek meg Keresztes Mihály kiszagdánál, hogy adóhátralék miatt végrehajtsák. Miután Keresztes ellenszegült, a végrehajtó csendőrségséget vett igénybe. Amikor a csendőrök megjelentek a ház előtt a kiszagdát továbbra is ellenállott, sőt a közben összehireglett parasztszabotkására öklével az egyik csendőr arcába sújtott, mire ez szuró fejevét használva, Keresztes Mihályt súlyosan megsebesítette. A tömeg ennek láttán közaport zúdított a csendőrökre, akik kénytelenek voltak riasztólövéseket leadni, mert csak így tudták a további támadásra készülő parasztszabotkát visszaszorítani. A hivatalos vizsgálat megindult, amelynek során megállapítást nyert, hogy a csendőr jogosan használta oldalfejevérét.

vits öngyilkos lett, a sikkasztó tisztviselő abbéli félelmében, hogy üzemeikre teljes világosság derül, a szökésre szánta el magát.

Az ügynek egyébként ma érdekes újabb fordulata van, amennyiben

Braşov-ból a szökésben lévő tisztviselőtől levél érkezett hivatali főnökéhez. Ebben a levélben beismeri sikkasztásait és kilátásba helyezi, hogy reménytelen helyzete miatt öngyilkosságot követ el. Végül a

Másfélmillió kártérítést követel Baia Mare városa volt alpolgármesterétől

Izgalmas kihallgatások a baia mare-i kölcsönügy bűnpörének lőtárgyalásán

Satumare-ról jelentik: Részletesen beszámoltunk arról a nagyszabású bünyügyi tárgyalásról, amely a satumare-i törvényszék előtt folyik, ahol Juga volt baia mare-i polgármester, valamint dr. Konya pénzügyminiszteriumi igazgató szerepelnek vádlottként. A bűnpör mai tárgyalási napján az elnök Juga elé helyezi a kötvényekről szóló hamisított nyugtát, amire Juga kijelenti:

— Nem tagadom, én készítettem.

Ugyancsak elismeri, hogy ő készítette a fe hatalmazást, amelyben a város felhatalmazza a kötvények eladására. Kiderül, hogy a vádlott elhallgatta, hogy egy ízben már volt a várossal egy zavaros elszámolási ügye, amikor 350 ezer leiről volt szó. Juga kijelenti, hogy erről megfélemlített, de különben sem volt elene ebből kifolyólag feljelentés. Az elnök azután Konyától kérdezi, hogyan lehet az, hogy először kijelentette, hogy nem lehet elodázni az ötmillió kölcsön megfizetését, később pedig eszébe jutott annak a törvénynek létezése, amely szerint nem kell megfizetni a kölcsönt, ha a pénzt iskoaalapra fordították. Dr. Konya szakszerű magyarázatot akar adni és eseteket ismertet, amikor hasonló módon rendeztek ügyeket. Ezután Baia Mare képviselőjében Tibil Ioan dr. városi ügyész szólalt fel és kijelentette, hogy 1 millió 600 ezer leit, a jogtalanul eladott kötvények árát, valamint a kötvények szelvényeinek értékét kéri a város kártérítés címén. Több kérdést tesznek fel a városi ügyésznek, aki válaszában kijelentette, hogy értesülései szerint Juga nagyban kártyázott, majd leszögezte, hogy a volt alpolgármester fizetése havonként 7500 lei volt, azonkívül 4500 lei fizetése volt mint tanárnak. Juga közbeszólt és kijelenti, hogy nem kártyázott Bucuresti-ben.

Ezután Nistor Aurel dr. volt prefektus, baia mare-i polgármester kihallgatása következett. A polgármester a legnagyobb részletekkel ismertette az eseményeket, amikor pedig közölték vele Juga vallomásának egyes részleteit, kijelentette, hogy azok valótlanak.

Nistor dr. azonkívül elmondja, hogy megkérdezte Pop Valer dr. minisztert, hogyan áll a városi kölcsön ügye, mire kijelentette a miniszter, hogy az ő intervenciójára törölték a város adósságát.

Az ügyész: Tárgyaltak a megvesztegetési öszegről az interimár-bizottsági ülésen?

Nistor dr.: Nem. Én az első célzásokat a 80 ezer leiről visszautasítottam. Hogyan egyezhettem volna bele, hogy a másfél milliót érő kötvényeket így használják fel?

Dr. Borgida védőügyvéd még azt kérdezi, hogy Juga-t utasították-e az ügy elintézésére,

tisztviselőt azt kéri, hogy gondoskodjanak feleségéről.

A megszökött tisztviselő öngyilkossági tervét nem tartják őszintének. Ugyanis az ő gondjára bízták az üres utlevélkönyvecskéket is. A vizsgálat megállapította, hogy

egy utlevél hiányzik.

Minden bizonnyal: ezt az utlevelet ő vette magához és nincs kizárva, hogy sikerült a határon tuljutnia.

A vizsgálat során sikerült kideríteni azt is, hogy melyik bucaresti-i pénzügyintézetnek adta el az elsikkasztott kötvénycsomagot a prefektúra megtévedt tisztviselője. Az arad-i prefektúra azonnal intézkedett, hogy a bucaresti-i főügyészség a részvényt pakettet lefoglalja. Ugyanakkor a rendőrség útján országos rádióközlést indítottak a sikkasztó tisztviselő kézrekerítésére. A házi vizsgálat még folyamatban van és előre áthatólag még hosszabb időbe telik, amíg a kár teljes nagyságát sikerül majd megállapítani.

vagy teljhatalmu jogot kapott, korlátozás nélkül. Nistor dr.: Erre az ügyre határozott megbízást kapott.

Juga magánéletéről faggatják Nistor dr.-t, aki kijelenti, hogy semmi köze sincsen más magánéletéhez, éppen ezért mitsem tud róla. Valaki azt mondta neki egyszer, hogy Juga nagyban kártyázik, akkor szólt a helyettes polgármesternek, mire az kijelentette, hogy rágalom. Juga megkérdezi, hogy az adósságügyben miért javították ki Nistor nevét Juga-ra, mint referensét.

Nistor: Mert valóságban ön volt a referens és a tévedést még hitelesítés előtt kijavítottam.

A Campus és Bassa-bankház tisztviselője, David Mitrané nem emlékszik arra, hogy Juga Konyával együtt ment a bankba az értékpapírokat eladni. Ezután Juga Augustinné kihallgatása következett, aki gyógyszerésznő. Férje ártatlanságát hangoztatja és kijelenti, hogy minden a politika miatt történt. Juga „újságírói” ténykedéséről beszél és elmondja, hogy férje nacionalista cikket írt a Phönix ellen. Kihallgatása még folyik.

Hadianyag-csempészést

lepleztek le a constanta-i kikötőben
Ócskavas helyett löszert csempészett a bolgár
lobogó alatt haladó hajó

BUCURESTI-BŐL jelentik: A „Capitala” című lap értesülése szerint szenzációs löszercsempészést történt a constanta-i kikötőben.

A „Maria Lujza” nevű gőzös bolgár lobogó alatt befutott a constanta-i kikötőbe, hogy onnan tovább folytassa útját a bolgár partok felé. A hajó hivatalosan ócska vasat szállított, a tengerészeti hatóságoknak azonban gyanus volt és átkutatták.

A kutatás szenzációs felidezésre vezetett. Kiderült ugyanis, hogy a hajón nagymennyiségű löszert is volt.

Megállapították, hogy a hajó Pireusból jött és Angliából indított ócskavas szállításáról szóltak az iratai.

URANIA Az előadások pontosan 5, 7.15 és 9.15 órákor kezdődnek. Telefon 282.

Az idei szezon első valódi bécsi filmje!

Bécsi dal,
Bécsi humor
arad ki a

„Tatárjárás”

bájos jelenetektől és tülkembászó muzsikájától.
Az igazi szórakozás filmje ez!
Az első belföldi zsurnát, a constantai evezőversennyel.

Fegyverben a földgolyó

Beleplezem a halálsugarakat, elektronbombákat és a mesterséges villámot

Irtá: WALDO ROBESON

„Mi értelme van milliókat költeni repülőgépekre, tankokra, nehézágyukra, amikor a jövő háborúját amugyis a laboratóriumok fegyverei, a halálsugarak, az elektronbombák és mesterséges villámok fogják eldönteni” — halljuk gyakran a holnap háborújának különböző „szakértőit”. Utópisztikus regényekben, novellákban és cikkekben szinte kivétel nélkül szerepet kap a halálsugár, ha a legközelebbi háborúról írunk. A halálsugár, amelynek lényegét meg sem kíséreljük magyarázni, hatásával szokták ismertetni. Egyesek szerint nagy távolságban történő hőátvitel. Mindent megoldasz, megszenesít, ami utjába kerül. Mások szerint mesterséges villámként hat; akit eltalál, az úgy rogy össze, mint ha magasfeszültségű villanydrótot érintett volna. A napisajtóban az elmúlt tíz év folyamán többször tünt fel a halálsugár híre. Hol Newyorkban, hol Moszkvában, hol Londonban akadt feltaláló, aki a katonai hatóságokat felkérte találmánya ellenőrzésére. Oroszországban állítólag többszáz méter távolságra haladó autót állítottak meg ezekkel a sugarakkal. Amerikában a halálsugárijesztő géptől másfél méter távolságban megolvadt egy ólomlemez. Amerikában pedig egy feltaláló azt állította, hogy olyan éterhullámokat fedezett fel, amelyekkel több mérföldes távolságban a motorok gyújtómágnesét megfosztják mágneses erejétől, minden municiót felrobbantanak és minden szerves életet elpusztulnak.

Halálsugár vagy energiaátvitel?

Ezek közül a híresztelések közül azonban semmit sem kell komolyan venni, a halálsugarak, vagy amit az alatt értenek, a mai technikai és tudományos felkészültségünk mellett még mindig megoldhatatlan problémát jelentenek.

Amikor 1936. tavaszán beállítottam Anglia legnagyobb fizikai laboratóriumába, ahol három Nobel-díjas fizikus dolgozik, szinte szóba sem akartak állani velem a „halálsugár” szó haliatára. Kifejtettem, hogy szeretnék a laikus közönségnek megbízható értesülést nyújtani erről a problémáról. Erre aztán, mint valami elemi iskolásnak, magyarázni kezdtek:

— A fizikai tudomány kétféle hullámzást, illetve sugárzást ismer. Az egyik az anyagi töltésű, illetve korpuszkuláris sugárzás. Ilyen a kozmikus sugarak egy része, a rádióaktív sugárzás, alfa és béta-sugarak és a katódsugarak. A másik az éterhullámzás. Ebbe a csoportba tartoznak az elektromágneses hullámok, a röntgen, az ibolyántúli, a látható fényugarak, a vörösöntúli sugarak és a rádióhullámok. E két hullámzás, illetve sugározás útján lehet csak drótnélküli energiát közvetíteni. Más mód nincs. A halálsugár problémája tehát kizárólag az energiaátvitel problémája.

Százmillió kilowatt egy elektromos sérülés

— Hát akkor mégsem olyan megoldhatatlan, — kockáztattam meg az ellenvetést — hiszen Marconinak sikerült az energiaátvitel és a rádió is voltaképpen az.

— A rádió az? Igen uram, ebben igaza van. Tudja azonban azt, hogy Anglia valamennyi rádióállomása együttvéve nem küld annyi energiát egy rádiókészülék antennájára, amelyen egyetlen zseblámpát egy másodperccig táplálni lehet? Egy zseblámpa táplálásához körülbelül két-három watt szükséges, már pedig egy két-háromszázkilowattos rádióállomás energiájából legfeljebb egy tizmilliomod jut egyetlen antennára. Tudja azt hogy milyen sokba kerül egy rádióadó üzemeltetése? Ahhoz, hogy a rádióvevők drótnélküli energia útján gyújtsák meg zseblámpájukat, tizmilliószor akkora adókat kellene építeni. Ha viszont azt akarnók elérni, hogy ilyen úton valakit komoly elektromos sérülésnek tegyünk ki, akkor ezt a tizmilliót újabb tizmillióval kellene megszoroznunk. Érti már, kérem?

— Érttem. És Marconi?

— Arra gondol ugyebár, hogy az olasz feltaláló a híres yachtjáról a nyolcezer mérföld távol-

ságban levő Sidneyben meggyújtotta a villanylámpákat. Ez kérem egy rádiótechnikai fogás, amirehhez semmi zsenialitás nem szükséges. A sidneyi világkiállítás területén felállítottak egy rádióhullámvevő készüléket, amely arra a hullámhosszra volt beállítva, amelyiken Marconi leadott. Az így felvett hullámokat közvetítették egy készülékhez, amely által a beérkezett hullám a helyi áramkört zárta. Így gyulladtak ki a lámpák. A Marconi-féle drótnélküli energiaátvitellel a jövő háborújának tehát a következőképpen lehetne dolgozni: az ellenség igen előzékenyen municióraktára közepén felállít egy vevőkészüléket, amely a beérkező sugárakat egy más készülék útján átváltoztatja elektromos ütéssé. Az elektromos ütés meggyújt egy gyújtócsót, ez pedig felrobbantja a municióraktárt. Katonákat is lehetne így tönkretenni, nem volna szükség másra, mint hogy a halálsugárral rendelkező ország kémei kis, négy-öt kilós készüléket csempészenek minden egyes katonára zsebébe. Ez a készülék aztán felfogja a halálsugarakat és a katonát a levegőbe repül. Ismeri az egyszeri ember tanácsát a madárfogásra? A madarat a következőképpen kell megfogni: kézbe vesszük, sőt hintünk a farkára és akkor a madár meg van fogva. Hát ilyen a halálsugár.

— És az elektronbomba?

— Ez aztán igazán megoldható probléma. Építendő egy olyan elektromos kemence, amelybe belefér az ellenséges hadsereg. Amint az ellenséges hadsereget becsalták a kemencébe, megindulhat az

Speciálisták aprólékos laboratóriumi munkájának köszönhető, hogy a
**PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJ-
FESTÉK PARFÜMÖK** gyártásában

Les
Créations N.H.B.

készítményei a tökéletesség és közkedveltség legmagasabb fokát érték el.

Próbálja ki azokat! Kitűnőek!

Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

En-gros beszerzési forrás: N. H. Bathazar Bucarest, Str. Selari 7.

elektronbombázás. Ilyen méretekben kissé költséges dolog volna, mert várjunk csak... — Informátorom mosolyogva papírt és ceruzát vett elő és számolni kezdett. Halkan mormolta: — A mi kis készülékünkben az atombombázás kerül... — Rutherford nagy kísérletének egy napja került ennyibe... — Megindult a szorzás. A nullák tömege került fel a papírra, végül informátorom megszólalt:

— Nincs értelme tovább számolni. Egy ilyen félórás elektronbomba támadás körülbelül annyiba kerül, mint a világ összes államainak tízévi költségvetése. Még ez esetben is meggondolandó a használat, mert ugyan nem értek a hadviseléshez, de azt hiszem, nehéz feladat egy egész hadsereget egy előre elkészített gigászi elektromos kemencébe becsalni. Van még valami kérdése?

— Mikor indul a legközelebbi vonat vissza Londonba?..

Grindel Matthews halálsugarai

Londonban felkerestem egy haditechnikus ismerősömet.

— Kérlek, — mondtam neki — sokat hallottam a Matthews-féle halálsugarakról. Ugy tudom, az angol katonai hatóságok is foglalkoztak vele.

— Igen. Grindel Matthews mérnök 1924-ben alarmirozta a világot állítólagos felfedezésével. Azt állította, hogy halálsugaraival több mérföldnyi távolban mindent elpusztít, szerves életet, motort, amit akarsz. Laboratóriumában több bemutatót is tartott. Ezek a kísérletek nem jelentettek sokat, a részök annyit láttak, hogy egy tagadhatatlan érdekes benyomást keltő készüléktől néhány yardnyira egy motor működése gombnyomással leállt és egy kis fakalitkában ide-oda futkázó és fehér egér szintén gombnyomásra összeesett és az égnek emelte lábait. Ezután történt, hogy a katonai hatóságok felkérték a feltalálót, ismétlje meg ki-

sérletét egy szakbizottság előtt, de nem zárt laboratóriumában, hanem a szabadban. A szakértőbizottság feltétele az volt, hogy Matthews hozza magával készülékét, ők aztán autón kiviszik egy helyre, amelyet előre kiválasztottak és ott az általuk megjelölt célpontokat semmisítse majd meg. Matthews kijelentette, addig nem egyezik ebbe bele, amíg találmányát meg nem veszik.

Matthewsról azóta semmi hírt nem lehetett hallani. Ebből arra következtettek, hogy a találmánya nem volt komoly.

Ime a jelentés az elektronbombák, a halálsugarak és a többi legendás katonai találmányok frontjáról. Ezekről tehát nem kell semmit tartani. Csupán olyan apróságoktól kell tartani, mint a bombavető repülőgép, a távhordó ágyuk, a lángszórók, a gázokadó készülék, a tank, a géppuska, a könnyű golyószórók és a puska.

Az arad-megyei kékszakáll válópere az arad-i törvényszék előtt

A 65 éves vasutas 42 évi házasság után elvált feleségétől és azóta négy barátnője volt — Házasságtörés címén mondták ki a válást

tagadott. Sőt azt sem tagadta le, amikor rá-

Teljesen fehérhajú öregember került ma a törvényszék Herb-lanca-tanácsa elé. Szimpla falusi válópör, amely azonban egyes érdekes részletei miatt érdemli meg, hogy megörökíttessék. Ciosescu Petru, az arad-megyei Soimos községbeli nyugdíjas vasutas az iratok szerint 1891-ben, azaz csekély negyvenöt esztendővel ezelőtt esküdött meg feleségével. A majdnem félévszázados házasságnak azonban 1933-ban végeszakadt, amikor Ciosescu az „öregember nem vénember” elve alapján meguntta idős feleségét és egy napon egyszerűen elhagyta. Illetve kitette házából. A 65 esztendő férj azóta több asszonnyal kísérletezett, jelenleg a negyedik barátnőnél tart, aki csinos, fiatal nő. A volt feleség pedig válópert indított ellene és tanukat hozott, a négy barátnő bebizonyítására. Amit egyébként maga a férj sem

olvasták, hogy házat és vagyonát a negyedik számú hölgyre iratta.

A bíróság a bizonyítékok alapján házasságtörés címén, a férj hibájából bontotta fel a házasságot. És arra ítélte Ciosescut, hogy havonként 300 lei tartásdíjat fizessen elhagyott feleségének. Amikor az öreg vasutas az ítéletéről tudomást szerzett, kijelentette, hogy neki nincs pénze, nem hajlandó fizetni. Az elnök tudomására hozta, hogy jogában áll fellebbezni.

— De nincs időm tárgyalásokra járni — jelentette ki Ciosescu.

— Akkor fizetnie kell a tartásdíjat — közölte az elnök.

— De nem fizetek.

Végül is a teremszoiga fogta karon az öreg kékszakállt és kivezette a bírósággal vitázó Ciosescut a tereméből.

Vizsgálóbizottság érkezik Arad-ra az öngyilkos arad-i letétpénztári főnök ügyében

Procopovits József terhére az eddigi vizsgálat két tételben 7500 leies hiányt állapított meg — București-ben folytatják a többszázezer akta áttanumányozását

Holnap, szombaton lesz egy hete, hogy Procopovits József, az arad-i pénzügyigazgatóságon levő állami letétpénztár főnöke az édesanyja sírján föbelőtte magát és nyomban meghalt. Senkisé nem tudhatta: miért követett el öngyilkosságot a 40 éves, egészséges férfi. Mint ismeretes, a letétpénztár főnökének hivatalában vasárnap óta szünet nélkül folyt a vizsgálat, hogy megállapítsák: követett-e el szabálytalanságokat, vagy visszaéléseket az öngyilkos Procopovits? Dr. Jeleriu Ioan kerületi pénzügyi felügyelő és Cilibia adóbehajtási pénzügyigazgató együtt kutatták át a letétpénztár könyveit és a vizsgálatot csütörtökön egyelőre befejezték. Az eredeti iratok közül csak keveset nézhettek át, mert a letétpénztár főnöke az előírásoknak megfelelően minden hónapban București-be, a központi letétpénztárhoz küldte fel az eredeti okmányokat és aktákat.

A vizsgálat eredménye szerint összesen két esetben sikerült kideríteni szabálytalanságot és ezeknek összege csupán het-ezeröttszáz lei.

Az egyik ügyről már napokkal ezelőtt beszámoltunk. Egy chişineu-cris-i lakos 3900 leit évekkel ezelőtt befizetett a letétpénztárhoz és azt most újból követelték rajta; emiatt ő a behajtási pénzügyigazgatóhoz fordult, aki azután kérdést intézett Procopovits főnökhöz; a főnök kijelentette, hogy egyáltalán nem emlékszik az ügyre. Ez még szombaton történt, amey után Procopovits eltávozott a hivatalból és délután elkövette a rejtélyes öngyilkosságot. A másik ügyben a hiány 3600 lei.

Ezeket kivül semmiféle visszaélést nem konstatáltak.

A vizsgálat folyamán felvett jegyzőkönyvekkel dr. Jeleriu csütörtökön București-be utazott és személyesen számol be a letétpénztár vezérigazgatóságának a külföldi tragédiáról.

Külön bizottság kiküldését kéri annak megállapítása végett, hogy az arad-i letétpénztár volt főnöke más szabálytalanságokat is követett-e el.

A vizsgálatot București-ben is megindítják, ahol évekre visszamenőleg átkutatják az eredeti okmányokat, amelyeket az arad-i letétpénztártól havonként összegyűjtve küldtek fel a központhoz.

Az arad-i letétpénztárnak nagy forgalma volt, amiről ez év június hónapban hosszabb cikkben számoltunk be. Annyira komplikáltá vált ott a hivatalos könyvek vezetése és az akták százezreinek elintézése, hogy csak speciális ismeretekkel bíró letétpénztári vezetők képesek pontról-pontra követni az esetleges hibákat.

Ugyancsak júniusban számoltunk be arról, hogy a letétpénztár múlt évi forgalmi kimutatása szerint 1935—36. év folyamán kb. 200 millió lei forgalmat bonyolított le és mintegy 150 ezer ügyiratot intézett el a hivatal főnöke.

A vizsgálat megállapította, hogy ezt az óriási munkát az öngyilkossá vált Procopovits teljesen egyedül végezte, nem kapott segédet, habár felsőbb helyen évek óta kérte annak kirendelését. Három évvel ezelőtt ideiglenesen saját

maga alkalmazott egy írnokot, akinek néhány száz lei havi fizetést adott, habár a főnöknek csak 3000 lei havi fizetése volt, több hónapig dolgozott mellette. A segédmunkaerőt azonban végül is elküldte, mert feletteseitől hiába kérte, hogy a kincstár fizesse az illető alkalmazottat.

Emiatt már több mint két év óta kénytelen volt Procopovits naponta 12—13 órát dolgozni és gyakran még éjszaka is az íróasztal mellett görnyedt, hogy minden aktát elintézhessen. Nappal ugyanis sokszáz ügyfelet kellett állandóan és sürgősen kiszolgálnia. Nem csodálható tehát, ha idegei a megerőltető munkától teljesen kimerültek és gyakran panaszkodott is ismerőseinek. Azt is megállapította a vizsgálat, hogy a Mos Ajun-uccában saját házában lakott a Procopovits-házaspár; a pár évvel ezelőtt vásárolt házat átalakították és Procopovitsné nevére írták, mert azt

hozományul kapta az édesapjától. Procopovitsné, aki 13 év óta a pénzügyigazgatóság főpénztárának számfelítési osztályában teljesít szolgálatot, most kihallgatták az ellenőrző hivatalvezetők, de az özvegy kijelentette, hogy semmi közvetlen tudomása sincs a férje hivatali működéséről. Egyébként kizártnak tartja azt, hogy bármilyen visszaélést is elkövetett volna. A nevében álló házra vonatkozóan az özvegy így nyilatkozott:

— Édesapám a felszámolás alatt álló Patria nagy fatermelő-vállalatnál volt alkalmazva és az ott kapott honoráriumából hozományt adott, amelyen kis házat vásároztunk és azt átalakítottuk. Az ingatlant teljesen törvényes úton szereztük és arra a férjem fizetéséből semmit sem fordítottunk.

A pénzügyigazgatóságon elmondták, hogy az elhunyt letétpénztári főnök az impériumváltás után került állami szolgálatba. Ugyanis az arad-i fa- és fémipari szakiskola elvégzése után az Astra-gyárhoz szerződtek, ahol előbb a műhelyben, majd a műszaki irodában dolgozott és több mint tíz évvel ezelőtt neveztek ki a letétpénztárhoz, ahol szorgalmával, pontosságával, előzékenységével megszerezte ügyfeleket, mint az ügyfelek rokonszenvét. Hivatali és társasági körökben élénken foglalkoznak Procopovits rejtélyes öngyilkosságával és akik közelebbről ismerték őt, konstatálják, hogy sem neki, sem feleségének költséges passzióik nem voltak, sőt a szolid és szorgalmas hivatalnokok közé tartoztak.

Bratianu Dinu liberális pártelnök:

„Szeretnők, hogy országunkban mindenki jól érezze magát“

Nistor munkaügyi miniszter: „A kisebbségekkel való kapcsolatainkat még szorosabbra akarjuk fűzni“

Cernăuți-ből jelentik: Bratianu Dinu, — amint jelentettük — a iasi-i szoborleplezési ünnepségről Cernăuți-ba utazott. A liberális-párt elnökét a kormánypart bucovina-i szervezete ünnepélyes fogadtatásban részesítette, amely alkalommal a kisebbségeket közelről érdek ő kijelentések hangzottak el.

A pártszervezet nevében Nistor munkaügyi miniszter üdvözölte Bratianu Dinut és többek között a következőket mondotta:

— A kisebbségekkel való kapcsolataink kifogástalanok, sőt barátiak. Mi ezeket a kapcsolatokat még szorosabbra akarjuk fűzni, lehetőséget nyújtva számukra, hogy együttműködjenek velünk az ország erkölcsi és anyagi fevirágoztatásában.

A liberális-párt elnöke nagy beszédben válaszolt az üdvözlésekre. Mindenekelőtt megelégedését fejezte ki a bucovina-i pártszervezet munkája fölött. Hangoztatta ezután a szélsőséges áramlatok megfékezésének szükségességét, majd a gazdasági problémákra térve, kifejtette, hogy a kormánynak meg kell oldania a fausi és városi kisemberek olcsó hitellel való ellátásának a kérdését.

— Romániának nincsenek újabb területi igényei. Békében akar élni mindenki, még egykori ellenségeivel is, akik felé olaját nyujt. De tudnia kell mindenkinek, hogy az olajág melett kardot is tart a kezében.

— Azt szeretnők továbbá, hogy országunkban mindenki jól érezze magát. Akár

román, akár kisebbségi, kösse egyéni érdekeit, ha nem is nemzeti, legalább anyagi alapon, az ország érdekeihez és lássa be, hogy nálunk jobban lehet élni, mint más országokban. A vezető nép mi vagyunk, de mellettünk másoknak is boldoguniok kell. Ez egyik feltétele az állam konszolidációjának, mert így biztosak lehetünk abban, hogy nem keletkeznek centrifugális áramlatok miközöttünk.

Beszéde végén a liberális-párt elnöke kijelentette, hogy a kormánynak továbbra is a helyén kell maradnia, hogy valóra válthassa munkatervét.

Az „Adeverul“ értesülése szerint Tărescu minisztereinek utasításokat adott a kormány tagjainak, hogy készítsék el az előzetes munkatervet a parlamenti ülésükre. Jelenleg minden miniszteri tárca törvényjavaslatok és előzetes javaslatok elkészítésén dolgozik. Ugy hiszik, hogy a parlamentnek rendkívül gazdag tevékenységi köre lesz. A köztisztviselői fizetések rendezéséről szóló javaslatot az elsők között terjesztik a képviselőház elé. Ami a kormány helyzetét illeti, liberális körök szerint semmiféle meglepetésre nem kell számítani és a parlament megnyitásának október 15-ig való halasztására is csupán az készítette a kormányt, hogy törvényjavaslatait mennél alaposabban kidolgozhassa. A pénzügyminisztériumban egyébként kezdetét vette az új költségvetés kidolgozásának előmunkálata.

SELECT

Premier!

T	I
A	S
N	U
Z	M

BÉCSI RAPSZODIA. A legbájosabb, legmulattatóbb bécsi operett.
LIANE HAID, HERMAN TRIMIG, AEO SLEZAK.

Előadások: 5, 7¼ és 9¼ órakor. Telefon: 284. Háromnyelvű felirat.

CENTRAL.

HAROLD LLOYD

„Tejesnek áll a világ“

című szédületes burleszk filmje, — Kacagató, szellemes, szórakoztató!

Teljes olimpiai hirdó egy órán át tartó műsorral.

Előadások: 5, 7¼ és 9¼ órakor Háromnyelvű felirat. — Telefon 2—85.

HIREK

A megadóztatott esküvő

A cluj-i házassaladó fiatalság körében forradalmi hangulat uralkodik. A házasság édes terheit mindeddig legalább az esküvő és az ezt követő periódus igyekezett feledtetni az elszánt családalapítóval. A cluj-i városi tanács azonban, miután megadóztatta a lakást, üzletet, kirakatot, cégtáblát, eget és földet, rájött arra, hogy az esküvő is megadóztatható valami.

Házasságot kötni ma nem csak könnyelműség, hanem valóságos luxus — vélte a cluj-i városi tanács, amelynek tagjai többé-kevésbé odahaza a papucsuralom diktaturáját nyögik és ily módon jutatták kifejezésre a házassággal szembeni ellenszenvüket, — aki megengedheti magának a házasság luxusát, az megfizetheti az ujjajta illeteket is.

Ezzel már ki is rótták az illeléket, amely a maga nemében egészen újszerű és ismerve az adófajták ragályos voltát, bizonyára hamarosan általános lesz. Az adót a házaspár jövedelme szerint állapítják meg és 200 leitől 3000 lei-ig terjed.

Hatásosabb házassággelleni propagandát ki sem gondolhattak volna. Léki szemünkkel már magunk előtt látjuk az elsavanyodott és nekikeseredett „boldog völegényt”, amint az anyakönyvvezető előtt kiizzadja házasságtételének első teherét. Ha a házassaladó fél kiskorú, úgy szülei fizetik ki a városi adót, amely nélkül nincs szerelem és nincs házasság.

A leendő agglegények gúnyosan mondogatják: — Ugy-e, hogy igazunk volt? Az adó, amit házasságunk küszöbén fizetne kellene, végleges és elkerülhetetlen. Ezzel szemben milyen bizonytalan és milyen keies valami a kilátásba helyezett „családi boldogság”? Köszönjük, nem kérünk belőle.

Annál nagyobb a felháborodás a lányos mamák körében. Hír szerint tüntető felvonulásra készülnek a városi tanács ellen. Hogyne, hiszen egyetlenükjük jövedő boldogsága forog kockán. Vajjon évtizedek múlva hány pártában maradt vénkisasszony fog ilyenformán sóhajítani:

„Hiszen ha az a városi adó nem lett volna...? Egyszóval az esküvői adó körül bajok lesznek. A lakás-adót, cégtábla, aszfalt, üzlet, kirakat-adót és városi adók sok más válfaját némán elszenvedte a polgár. A „Házassaladó leányok és leendő anyók szövetsége” azonban könnyen megöklathatja a cluj-i városi tanács ujitását.

— HAVAZÁS! További eső, esetleg havas eső, később a hőmérséklet emelkedése várható.

— VALASZTÓI IGAZOLVÁNYOK KIOSZTÁSA. Pénteken, október 2-án az F. kezdőbetűsök jelentkezhetnek választói igazolványukért a lárásbírószá 43—44. számú szobájában. Szombaton, október 3-án, vasárnap, 4-én és hétfőn, 5-én a G. és Gy. kezdőbetűsök, kedden, október 6-án és szerdán, 7-én pedig a H. kezdőbetűsök kaphatják meg igazolványukat. Vasárnap csak délelőtt 8—12-ig osztanak ki igazolványokat.

— Átvette hivatalát Vulpe Constantin vezető főügyész. Csütörtökön reggel hazaérkezett hat hetes szabadságáról Vulpe Constantin arad-i vezető főügyész, aki nyomban átvette hivatala vezetését.

— A közhivatalok téli hivatalos órái. București-ből jelentik: A közhivatalok a jövő héten bevezetik a téli munkarendet. Ennek megfelelően a munkaidő délelőtt 7.30 órától 13.30 óráig terjed, kedden és pénteken délután 3—7 között is van hivatal. Ünnepek utáni napokon csupán délután 4 órától fél 8-ig lesz hivatal.

— EGY DINITRA NEVŰ FOGYASZTÓSZER OKOZTA TITULESCU BETEGSÉGÉT. București-ből jelentik: Megállapítást nyert, hogy Titulescu betegsége egy Dinitra nevű gyógyszer okozta, melyet a volt külügyminiszter fogyasztószert gyanánt szedett.

— Megkezdődött a tanítás az elemiskolákban. București-i jelentés szerint október 1-én, csütörtökön országsszerte megkezdődött a tanítás az elemi iskolákban. A tanítás megkezdését szep-temberről halasztották el október elsejére, most azonban a minisztérium több haladékat nem rendelt el és így a mai napon országsszerte megkezdődött a tanítás.

— Új kormány Magyarországon. Budapestről jelentik: Politikai körökben úgy vélik, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök október 12-én, szabadsága lejártakor sem lesz abban az állapotban, hogy hivatalát átvegye. Így új kormány alakul Darányi Kálmán jelenlegi helyettes miniszterelnökkel az élén.

— AUSZTRIA FEGYVERKEZIK! Bécsből jelentik: Ausztriában ma vonultak be a világháború után első ízben azok a 21 éves fiatalok, akik a kötelező munkaszolgálati törvény értelmében nem régen álltak sor alá. Ennek alapján 15 ezer osztrák állampolgár vonult a zászlók alá. Ezzel az eseménnyel kapcsolatban az összes osztrák lapok felhívást intéztek a lakossághoz, hogy pénzadományokkal járuljanak hozzá az osztrák légiállomások kiépítéséhez.

— Letartóztatták az amerikai kommunista párt köztársasági elnökelőjét. New-Yorkból jelentik: Tegnap Terre Haute városkában a rendőrség letartóztatta Browdwert, a kommunista párt elnökelőjét. Browdwer tegnap estére választási beszédet hirdetett és ennek megakadályozására a rendőrség letartóztatta. A letartóztatás híre az Unio területén nagy szenzációt keltett. A kommunista elnökelő a fogdából tiltakozó táviratot intézett Roosevelt elnökhöz.

— RENDI ÁLLAMMÁ ALAKUL AT GÖRÖGORSZÁG. Athénből jelentik: Metaxas görög miniszterelnök a sajtónak adott egyik nyilatkozatában bejelentette, hogy Görögország a közeljövőben rendi állammá alakul át.

— Megszüntetik az önkéntes taksát a bíróságoknál. Az igazságügyminisztériumban behatóan foglalkoznak a minisztérium költségvetési hiányának fedezetén. Az a gondolat merült fel, hogy megszüntetik az ugynevezett önkéntes ille-téket és helyette törvényben szabályozott igazságügyi ille-téket léptetnek életbe.

A legújabb betegség: a növés

Istanbulból jelentik: Hustaja, török katona csodálatos betegséggel fekszik a kórházban. A katona naponta néhány milliméterrel nő és már egy méter 95 centiméter magas. Az orvosok azt hiszik, hogy el fogja érni a három méteres magasságot. (Radór)

— Vizsgálat az udvariattalan vasúti személyzet ellen. București-ből jelentik: A CFR vezérigazgatója vizsgálatot indított a háló- és étkezőkocsik személyzete ellen, mert számos panaszhangzott el, hogy az alkalmazottak nem viselkednek megfelelő udvariassággal az utasokkal szemben és a kiszolgálásra kerülő ételek sem kifogástalanok.

— Az uccán lötte föbe magát egy diák, mert megbukott a pótvizsgán. Cluj-ról jelentik: Tomus Tiberiu 22 éves diák a cluj-i Conductor Tehnici iskola hallgatója tegnap az uccán, a házsongardi csillagvizsgáló közelében föbelötte magát és szörnyethalt. A vizsgálat megállapította, hogy a fiatalember azért követett el öngyilkosságot, mert az őszi javítóvizsgán elbukott. Tanárai mindannyian szorgalmas és törekvő tanulóknak ismer-ték, annak ellenére, hogy két tárgyból gyenge eredményt ért el és ezért kellett pótvizsgáznia. A fiatalember egész nyáron tanult, azonban a javítóvizsgán sem tudta megállni a helyét és efeletti elkeseredésében menekült a haláiba.

— Európai hírű zsebmetszőt kér ki Romániától Magyarország. Budapestről jelentik: A budapesti esti lapok értesülése szerint a magyar hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a román hatóságoktól kikérjék a Braşovban letartóztatott Bilanszky József európai hírű zsebmetszőt, hogy az a Magyarországon elkövetett sorozatos bűncselekményeiért is feleljen.

Meglepetés

Az üzletvezető a barfiuhoz: Vigyázz, te szerencsétlen; amíg te nem teszi a tényezőkat, meg ne monda neki, hogy ő nyer. te meg a fönyereményt...!

Az idegesség még önmagában nem betegség...

Sokféle fajtája van az idegességekkel kapcsolatos bajoknak. Hallunk különböző elnevezéseket u. m. neuropathiát, psychopathiát, terheltek, degeneráltak és fogyatékosokat. Neuropathiásoknak nevezi az orvostudomány azokat az egyéneket, akiknek főleg a periferiás idegrendszerük hálamos bizonyos megbetegedésekre, ami maga után vonja a gyomor-, bél-, epe-, vese- és máj megbetegedéseit, mert az emésztőszervek kapcsolatban állanak a periferiális idegrendszerrel.

A világhírű amerikai „Gastro D.” olyan elemeket tartalmaz, amelyek úgy a központi, mint a periferiális idegrendszerre rendkívüli hatással bírnak, úgy hogy már egy rövid kúra után teljes gyógyulást idéz elő fenti megbetegedéseknél.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszer-tárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszer-tárában, București, Calea Victoriei 124.

Gradište-i fiatalember titokzatos tragédiája Blaj közelében

Két nappal ezelőtt a hajnali órákban a Blaj melletti Mureş-hid előtt, a vasuti sínek mentén, összeroncsolt tagokkal, holtan találták Kovács Andor 23 éves gradište-i születésű fodrászt. Kovács Andor ebben az esztendőben végezte katonai szolgálatát és utána mint fodrász Blaj-on helyezkedett el. A fiatalember, akit józanéletűnek ismertek, hétfőn este eltávozott otthonából, ahová nem is tért vissza. Reggel azután a járőrelők akadtak rá: egy, a hidon áthaladó vonat halálragasztotta. Két karját és lábait többször lemetsztették a kerekek. A vizsgálat nyomban megindult, ezzel egyidejűleg értesítették az Arad-on lakó édesapját, — egy nyugalmazott vasutas — a tragédiáról. A vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy miképpen került a vonat kerekei alá Kovács Andor. véletlen baleset áldozata, vagy pedig öngyilkos lett. A szerencsétlen fiatalembert ma helyezték örök nyugalomra. A haláleset Gradište-n nagy részvétet keltett, miután az elhunyt családját jól ismerik.

— Megakadt a dalmát vasúti forgalom a havazás miatt. Belgrádból jelentik: A nagymértékű havazás következtében a dalmát vasúti forgalom több mint 6 órán keresztül teljesen szünetelt. Egyes helyeken a hó 25 centiméteres magasságot ért el.

— Dr. J. KERESKES RÓZSI BELGYÓGYÁSZ-SPECIALISTA eisejétől kezdve mindennap 9—11 és 3—5-ig rendel (Mocloni-u. 34.)

— Kisgyermek tragikus halála Arad-on. Ma jelentést tettek az arad-i ügyészségnek arról, hogy a kórházban meghalt Dániel István 1 és három-negyed éves kisgyermek. A gyermek egy szem kukoricát nyelt, amely megakadt a nyelődöklőjén, majd a tüdejébe ment. Nem sikerült eltávolítani műtéttel a szemet és a gyermek megfulladt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Ha az arcszine lakó, szürkésárga, és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyöttrik, ha a bél tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepan-gás kiozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorrra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia. Az orvosok ajánlják.

— Ismét megkezdődtek a gyermek-ékszer lopások. Király Gábor feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, hogy 2 és fél éves leánykájának füléből annak értékes fülbevalóját ellopták. A feljelentés hasonló ügyben nem az első eset, mert hónapokkal ezelőtt számtalanszor megtörtént, hogy tolvajok, de különösen tolvajnok Arad-on az üzletek előtt hagyott gyermek-kocsikban levő kisgyermekről aranyláncot, fülbevalót lopkodtak el. Annakidején kézre került egy ismert tolvajnok, aki ebben a „műfal-ban” valósággal specializálta magát. Miután a nő már azóta szabadon van, azt hiszik, hogy az kezdte meg ismét működését Arad-on.

Október 15-én felfüggesztik Arad-on a sertészárlatot

A városi állatorvosi hivatal felhívása — Megtérítik a levágott, beteg állatok árát

Arad-város vezetősége a közeledő export-idényre való tekintettel azzal a tervvel foglalkozik, hogy az arad-i sertéspiacra kiirt zárlatot október 15-ikén felfüggesztik. Ezzel a tervvel kapcsolatban különböző intézkedések váltak szükségessé, amelyeknek az a célja, hogy a sertésvészt teljesen kiirtsa Arad területéről. Ezért a város állatorvosi hivatala felszólítja mindazokat, akik udvarukban sertést tartanak és, akiknek sertése megbetegedett, hogy erről haladéktalanul tegyenek jelentést az állatorvosi hivatalnak. Innen valamelyik állatorvos száll ki a helyszínre, a sertést megvizsgálja és, ha megállapítja, hogy a sertés levágatása föltétlenül szükséges, akkor a vágóhidra szállítja, ahol levágása megtörténik. Ezeknek a sertéseknek árát azonban a város teljes egészében megtéríti, úgy, hogy azok gazdái kárt nem szenvednek. Az egészséges vagy könnyebb állapotban lévő sertéseket teljesen díjmentesen oltja be a város állatorvosi hivatala.

Egyben felszólítja az állatorvosi hivatal mindazokat, akik sertéseket tartanak, hogy gondoskodjanak az ólak tisztántartásáról. Ennek érdekében ássák fel negyven centiméter mélyre az ól padkóját, az ott lévő szemetet éssék el vagy ássák el, majd pedig egy fél kilogramm zsírosszódót ökkanak fel huszonöt liter vízben és ezzel mossák le az ól falait és az ólat meszeljék ki újból.

Abban az esetben, ha valaki beteg sertését nem jelenti be, de az állatorvosi hivatal ellenőrző közegét azt megtalálják, haladéktalanul intézkednek a sertés levágatása felől, anélkül azonban, hogy ebben az esetben a város kártérítést fizetne. Sőt: a sertés gazdáját megbüntetik. A város vezetősége reméli, hogy mindezek az intézkedések beválnak, a sertésvészt sikerül megszüntetni és így lehetővé válik a piac megnyitása.

— ZÜRICH I. ZARLAT. Páris: — London: 21.50, Newyork: 434.25, Milánó: — Amsterdam: 238.75, Berlin: 171.00, Prága: 17.75, Varsó: 82.00, Belgrád: —, Budapest: —, Bucaresti: 3.25.

— Csehszlovákia vezérkari főnöke Párisban. Sorrequaminesből jelentik: Krejci tábornok, a csehszlovák hadsereg vezérkari főnöke Gamelin tábornokkal együtt Pichébe érkezett, ahol megtekintették az ottani erődítményeket, majd visszatértek Párisba.

— Meghalt egy híres német tábornok. Berlinből jelentik: Tegnep 85 éves korában meghalt Sixt von Arnim német gyalogsági tábornok, aki 1911. óta a német negyedik hadtest és a Somme melletti csatában a második hadtest parancsnoka volt.

— Kinal banditák megtámadtak egy japán katonai osztagot. Mukdenből jelentik: Mandzsuriaiban kínai fegyveres banditák megtámadtak egy japán katonai osztagot. Az ellenfelek között heves tűzharc felelődött ki, amelynek során a kínai banditák elmenekültek. Két japán katonát megölték és tizenháromat súlyosan megsebesítettek.

— Weisz Pál dr. előadása. A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete előadásorozatában vasárnap délután 6 órai kezdettel dr. Weisz Pál, az ismert arad-i orvos tart előadást „Társadalmi betegségek” címen a szakszervezet helyiségében: Bulv. Regina Maria 18. (volt Reinhart-ház).

— Kezdődő ütőérelmeszesedésnél reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. Az orvosok ajánlják.

— MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sft. Sava.
HAJOS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

— MEGKEZDŐDTEK A TÁRGYALÁSOK A ROMÁN—OROSZ UJ KERESKEDELMI SZERZŐDESEK LÉTREHOZÁSÁRA. Bucuresti-ből jelentik: Mint ismeretes, a félével ezelőtt aláírt román—orosz kereskedelmi egyzmény a gyakorlatban nem vált be és a két ország között emiatt csak jelentéktelen üzleti kapcsolat jött létre. Ezért a két állam vezetői elhatározták, hogy új szerződést kötnék. A kormány nevében Cristu meghatalmazott miniszter már megkezdte tárgyalásait Ostrovsky bucuresti-i szovjet-követtel. A tanácskozáson először azt állapítják meg, hogy milyen okok akadályozzák a kereskedelmi forgalmat, azután a szovjet által javasolt változások felett fognak határozni.

A nők után megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemetlenül csakódnak, mert

a mozgás, tánc, sport gyakran visszataszító testszagot okoz. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószerve mindenemü saját szag iránt eltompultak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki fel meri hívni figyelmét erre a kínos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frissítő valódi LYSOFORM lemosást használni. A biztos hatású és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható. 4658

— Szövetkollektívával operáló ál-ügynököt fogott el Arad-on a rendőrség. Az arad-i rendőrségre az elmúlt napon néhány feljelentés érkezett, amelyben több arad-i lakos elmondta, hogy egy férfi, aki magát oradea-i kereskedőnek adta ki, szövetkollektívával járja a várost. A kollektívákban a legkitünőbb minőségű szövetek voltak felfedezhetők és az ügynök részletre meglepően olcsó áron kínálta eladásra. Természetesen sok megrendelője akadt és néhányan párszáz leányi előleget is adtak. Végül is kiderült, hogy a megrendelő olcsó ár annak volt köszönhető, hogy a szövet csupán kollektívában létezik, de végben nem. Az áru időre nem érkezett meg és a rendőrségre bizták az ismeretlen ügynök megkeresését. A rendőrség hamarosan előállította Weisz László oradea-i lakost, aki — mint kiderült — a clui-i Gallia posztó- és szövetkereskedés nevében vette fel a megrendeléseket. Az eddig beérkezett három feljelentésen kívül a rendőrség várja a további panaszokat, mert azt hiszik, hogy Weisz nemcsak három helyen dolgozott a „fekete” kollektívával.

— Író- és tanszerek Császár papíráruházában, Select-mozgó mellett.

— Leégett egy ortisoara-i malom. A timis-megyei Ortisoara községben levő Roman-malomban nagyarányú tűz pusztított. A malom teljes berendezése elégett és a raktárban levő három vagon gabona is a lángok martaléka lett. A kár meghaladja az 5 millió leit, de megtérül, mert a malmot 6 millió leire biztosították. A tűz okát egyelőre nem sikerült megállapítani.

Tita Cristescu sógorát vádolta gyilkossággal Ciulley mérnök védője

Perbeszédék a nagyarányú bínpör tárgyalásán

Bucuresti-ből jelentik: A Ciulley-perben, ma Cioc ügyvéd mondotta el védőbeszédét, amelyben hangoztatta, hogy a mérnök elleni vád csupán feltételeken alapszik. Tul sok iródmalmat idéztek ebben a perben, különösen a tétekenységgel kapcsolatban. Ismerteti a Ciulley és Tita Cristescu közötti kapcsolatokat és hangsúlyozza, hogy Ciulleynek semmi oka sem volt arra, hogy öljön. Ezután a védő élesen támadja Tita Cristescu sógorát, Gregorian ügyvédet és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy csak ennek állott érdekében Tita Cristescu megölése.

— Ciulley mérnök — mondja — vétkezett a társadalmi erkölcs, felesége és gyermekei ellen, de nem őt. Ezért felmentésért kérem.

Ezután a magánvád részéről Valjan ügyvéd beszélt, majd pedig a védelem nevében Istrate Micescu és Paul Iliescu szóltak fel és végül az ügyész viszonzválasza következett.

— Jubileumi gyűlést tartott a timisoara-i evangélikus egyház. Frint arad-i püspök vezetésével. Timisoara-ról jelentik: Százéves jubileumi közgyűlést tartott tegnap a timisoara-i evangélikus egyház. A közgyűlésen megjelent Frint Lajos arad-i püspök, Purgly László főgondnok, valamint az ország egyházközösségeinek számos küldöttsége. Templomi ének és az evangélium felolvasása után Wachsmann Alvin dr. gondnok üdvözölte a megjelenteket, majd Argay György főesperes, Ponyiczky László aiesperes és Schemmel Viktor közreműködésével beiktatta hivatalába Takács Andor dr. új egyházmegyei főgondnokot, aki meleg szavakban mondott köszönetet a beléje helyezett bizalomért és megfogadta, hogy minden tehetségével mindenkor lelken viseli az egyházmegye ügyeit. Utána következtek a különböző üdvözlések. Purgly László főgondnok az egyházkerület, Materni Imre főesperes az oradea-i egyházkerület, Szende Pál esperes a resita-i egyház nevében mondott üdvözlést. Argay György főesperes záróbeszéde után egyházi énekekkel, amelyet Tolnay Béla zenetanár orgonajátéka kísért, a konvent véget ért.

— Tizenöt évi fegyházra ítélték egy gyilkos községi irnokot. Lugoj-ról jelentik: A lugoj-i törvényszék 15 évi fegyházra ítélt Totoreanu Stefan bali-i községi irnokot, aki egy jómódu kovácsmester özvegyét, Niederkorn Katalint — akivel előzően hosszabb ideig együtt élt — megfojtotta, majd a nő holttestét a Muresba dobta. Totoreanu bűnét azzal tetőzte, hogy egy rendőrtiszt ellen, aki a gyilkossági ügyben a vizsgálót vezette, gyilkossági kísérletet követett el. Ma tárgyalták ügyét, majd a bíróság tizenöt évi fegyházbüntetést szabott ki. Az elítélt enyhítésért, az ügyész pedig súlyosbításért fellebbezett.

— Balnokságot nyert angol repülő. Johannesburgból jelentik: Scotz és Guthrie repülőknél megnyerték a London—Johannesburg közötti repülés bálnokságát. A két repülő a London—Johannesburg közötti 9841 kilométeres hosszú utat 52 óra 58 perc alatt tették meg. Llewelin repülőnek, akinek pedig egy óra előnye volt, benzinhány miatt kénytelen volt leállni a Tanganyika-tó mellett.

— Kéthavi börtönre ítélt tolvainó. Szatmári Rozália varsand-i asszony került ma az arad-i törvényszék első székijére elé lopással vádolva. Az asszony Dutrica Gheorghe kereskedő alkalmazásában állott és 15.000 leit, valamint ezüstneműt és más holmit lopott. A bíróság — tagadása dacára — bebizonyítottan vette a bűncselekményt és Szatmári Rozáliát 2 havi börtönre ítélt.

Írógépek

CSÁSZÁR,
Str. V. Goldis No. 1.
Select-mozgi mellett.
Telefon: 393.

— Az Arad-i Magántisztviselők Egyesülete AFPA (Str. Barițiu 1.) értesíti tagjait, hogy az olvasóterem hétköznapokon délután 5—7-ig, vasárnap délelőtt 11—12.30-ig áll rendelkezésükre.

— Az Arad és Arad-megyei Vakok Egyesülete október 4-én, vasárnap délután 4 órára rendkívüli közgyűlést hív össze a városháza kistanácstermébe és kéri a tagokat, szíveskedjenek minél nagyobb számban megjelenni. 4650

— Az elektromos rendőrkutya. Egy zseniális mérnök nagyszerű találmányáról, az elektromos rendőrkutyáról pompás cikket közöl a „Tolnai Világlapja” új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számos remek cikket, riportot és közel 100 pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

BUDAPESTRE

50% vasúti kedvezmény és utólagos 2.50 pengős vizum

szept. 27. — október 14. között.

Igazolványok a 4666

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

Teljes olimpiai híradó CENTRAL-MOZIBAN!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Elviejelentőségű táblai döntések a lakások mellékilletékeiről és az új házak adójának megállapításáról

A vízdíj, a világítás és a központi fűtés díjai után nem szabad házjövédelmi adót szedni

Bucuresti-ből jelentik: A háztulajdonosokat közelebről érintő elvi jelentőségű alábbi határozatot hozta a fővárosi Itélőtábla működő adófellebbezési bizottság: Az adótörvény értelmében a lakások mellékijait, tehát a vízfogyasztást, az udvar- és lépcsőház világítását, a központi fűtés díját — más megállapodás hiányában — a lakó volna köteles fizetni, azonban a nagy lakáskínálatra való tekintettel, sok háztulajdonos magára vállalta ezeknek a díjaknak kifizetését. Ez a szokás már Bucuresti legnagyobb bérpalotáiban is általánossá vált.

Azonban több pénzügyigazgatóság a lakások és mellékijak teljes összege után vetette ki a házjövédelmi adót, amely miatt úgy a vidéki városokban, mint Bucuresti-ben, igen sok fellebbezést adtak be a háztulajdonosok. Többek között a Maria királyné bulevardon lévő egyik nagy bérház tulajdonosára 58.500 lei-el több jövédelmi adót vetettek ki, mert a házjövédelmbe a kincstár beszámította a mellékijakat is, habár azokat a háztulajdonos fizeti.

A bérház tulajdonosa megfellebbezte ezt az adómegállapítást és az Itélőtáblán működő fellebbezési bizottság most kimondta, hogy

csupán a házbérjövédelm után szabad kivetni az adót, de a mellékijak összegei adómentesek, ha azokat a háztulajdonos fizeti.

A háztulajdonos jogosult olyan szerződést kötni, hogy a lakó vállalja a mellékijak fizetését anélkül, hogy ezt a pénzügyigazgatóság lakbértöbbletnek tekinthetné, így tehát ez az összeg nem esik házjövédelmi adót.

Ugyancsak a háztulajdonosokra fontos a brasov-i Itélőtábla adófellebbezési bizottságának alábbi döntése is: Köztudomásu, hogy az egyenes adótörvény 17. paragrafusa alapján az új házak adómentesek, azonban tavaly óta a hadsereg felszerelése számára adót kell fizetni az új lakóházak után is. A jövédelmi adómentességet kérvényezni kell a kincstártól. Többször előfordult, hogy az új ház tulajdonosa felelőtlenségből nem kérte az adómentesség bevezetését és a kincstár ilyenkor az új házat már régebben is a rendes jövédelmi adóval terhelte meg; sok helyen még azt se várta be a kincstár, hogy az új épület lakhatóvá váljon és mihielyt megkezdődött annak felszerelése, máris adóval rötta meg.

Ilyen ügyben döntött tegnap a brasov-i Tábla adófellebbezési bizottsága, amely 2755. számú határozatával kimondta, hogy

az új ház adómentessége attól az időponttól kezdődik, amikor a kérvényt beadták.

Adótörleszt rendelt el a Tábla azokban az esetekben, amikor a kincstár a beköltözés előtti időre is kivetette a házadót.

Megjelent a jugoszláv adósságrendezési rendelet

15 évi fizetési határidő és 25 százalékos adósságelengedés

Jugoszláviában új konverziós rendelkezés jelent meg a mezőgazdasági adósságok rendezéséről. Ez a rendelet mindazokra a földműves adósságokra vonatkozik, amelyek 1932. április 20-ika előtt keletkeztek, valamint mindazokra a földművesekre, akik a hitel igénybevételének idején és a rendelet életbepítésének napján földműveléssel foglalkoztak, illetve foglalkoznak. A rendelet azokra az adós földművesekre is kiterjed, akik ellen 1932. április 20-ika előtt csődöt nyitottak. Nem tekintik földműves adósságoknak azokat az adósságokat, amelyek nem haladják meg a 250 dinárt és meghaladják az ötszázezer dinárt.

Rendkívül érdekes módon intézkedik az adósságrendezésről a rendelet:

Azok a földművesek, akiknek földvagyona meghaladja az ötven hektárt és azok a családi házközösségek, amelyek birtoka a száz hektár termőföldet haladja meg, tekintet nélkül arra, hogy az összadósság nagyobb-e 500.000 dinárnál, a következő módon fizetik adósságaikat:

Az adósságok egész összegét el kell osztani a hektárok számával. Az adósságoknak azt a részét, amely 50, illetőleg 100 hektárra esik, az adós, hogy ha egy hektárra eső adóssága több, mint 3000 dinár 15 év alatt, ha pedig adóssága hektáronként 500—3000 dinárt tesz ki, 10 év alatt köteles megfizetni négy és fél százalékos kamattal, egyenlő évi részletekben, amelyek közül az első 1936. november 15-ikén esedékes. Az adósságnak 50, illetve 100 hektárra eső részére, ha az adósságok összege hektáronként 500 dinárnál kisebb, nem vonatkoznak a rendelet intézkedései.

A rendelet egyik legérdekesebb része, amely szerint a pénzügyekkel és szövetkezetekkel szemben fennálló adósságokat a Privilegizált Agrárbank veszi át, amely felhatalmazást nyer, hogy az állam számlájára a rendelet intézkedései szerint rendezze ezeket a köteleseket és behajtsa az adósságokat. A földművesek megszűnnek a bankok adósai lenni és a Privilegizált Agrárbank adósaivá válnak.

Amennyiben megállapítást nyer, hogy a bejelentett összeg valóban földműves adósság, akkor az összeg 25 százalékát leírják. A még

fennmaradó 25 százalékot az állam vállalja és azok ellenében a pénzügyeknek kötvényeket ad ki a PAB útján. A kötvények három százalékos kamatot hoznak és husz év alatt egyenlő évi részletekben amortizálódnak.

A pénzügyek az államtól kapott kötvényeket névértékükön vezethetik be üzleti mérlegükbe. A jövő évtől kezdve a pénzügyminiszter minden évben megfelelő összeget fog beilleszteni a költségvetésbe a kötvények amortizálására. A Privilegizált Agrárbank folyószámláján leirt összeget a pénzügyek tízennégy év leforgása alatt vehetik fel egyenlő részletekben, három százalék kamatozással. Az első részlet 1937. december 31-ikén lesz esedékes.

„A három nagy állam nemzetközi pénzügyi egyezményének semmi kihatása sincs a lei árfolyamára,” — mondta Cancicov pénzügyminiszter

A Jegybank vezetősége teljesen szükségtelennnek tartja a lei értékének csökkentését — Fontos határozatot hoztak a fővárosban

Mint Bucuresti-ből jelentik, Cancicov pénzügyminiszter felhatalmazta a sajtót annak közlésére, hogy a francia, angol és északamerikai államok nemzetközi pénzügyi egyezményei semmi kihatással sem lehetnek a lei árfolyamára.

— A kormány azonban most tanulmányozza, hogy ez a nagy horderejű pénzügyi egyez-

„OLLA” Preservatív a legmegbízhatóbb óvszer
Többször kitüntetve arany éremmel. Legújabban az 1959701 számú amerikai Patentet nyerte.

Arany- és ezüsttartalmu pirit-ércek kivitelét engedélyezték Németországba

Brad-ról jelentik: A kereskedelmi és iparügyi minisztérium a „Mica” aranybányavállalat kérésére megengedte, hogy a vállalat meghatározott mennyiségű aranytartalmu piritércet exportálhasson Németországba feldolgozás, illetve az arany kivonása végett. Az engedélyt ahhoz a feltételhez kötik, hogy

a vállalat köteles a piritből kivont tiszta aranyat vagy ezüstöt visszazsálítani az országba és legkésőbb négy hónapon belül, az exportálás időpontjától számítva, a szokásos áron beszoigáltatni a Banca Nationala-nak.

A Jegybank kikötötte, hogy az ő megbízottja ellenőrizze a piritexportot, az arany, illetve ezüsttartalom megállapítása végett próbákat véve a kivitt ércekből.

Teliesen hasonló kiviteli engedélyt adott a minisztérium a „Petrosani” szénbányavállalatnak is, amely tudvalevőleg az utóbbi időben aranyterületeket vásárolt és szemmeláthatólag nagyobb mértékben akar hozzájárulni az aranykitermeléshez.

= Elviejelentőségű táblai döntés a kettős megadóztatás ellen. A cernauti-i Tábla mellett működő adófellebbezési bizottság az alábbi elviejelentőségű határozatot hozta: Ha valamely kereskedelmi társaságnak jövédelmező ingatlanai vannak és azok után házadót fizet, még akkor sem róható ki rá külön kereskedelmi jövédelmiadó a háza jövédelme után, ha ezt a jövédelmet üzleti mérlegébe is beállította. A kereskedelmi törvény értelmében ugyanis a kereskedelmi vállalat évi mérlegében köteles feltüntetni a tulajdonában lévő ház jövédelmét is, ez azonban nem terhelhető meg kereskedelmi jövédelmi adóval, mert ez házbéradó alá esik és kétszeresen nem adóztatható meg a jövédelmén.

= NÉMETORSZÁG FELEMELTE BEVITELI KONTINGENSÜNKET. Mint Bucuresti-ből jelentik, Leon volt kereskedelmi államtitkár, aki a román-német új kereskedelmi és fizetési szerződés létrehozásában is résztvett, most úgy nyilatkozott, hogy Németország felemelte a takarmány, a sertés, az ökor, a tojás és a zsir beviteli kontingensét, így tehát ezekből a jövőben nagyobb kvantumokat exportálhatunk. A petroleumexportra érvényben hagyták az 1935. szeptemberben kötött egyezményt, amelyet ezután pontosan be fognak tartani.

mény milyen hatással lesz a mi külkereskedelmünkre, vagy hogy egyáltalán várható-e valami különösebb hatás a nemzetközi szerződés nyomán, — mondta a miniszter.

Ugyancsak a nagy horderejű pénzügyi egyezményrel foglalkozott tegnap a Banca Nationala vezetősége is, amely megállapította, hogy semmi ok sincs arra, hogy a lei hivatalos árfolyamán a fenti nemzetközi szerződések miatt változást legyen kérésztül. A 38 százalékos valutafelár bevezetésével a Jegybank már hónapokkal ezelőtt leértékelte a leit és újabb változást nem tart szükségesnek.

— Külföldi tartozásainkról szóló kölesönkötvénycink nagyrészenek törlesztése és a kamatok fizetése különben is aranyfrankban van kalkulálva, így tehát bennünket nem érint sem a francia frank, sem a svájci frank leértékelése. — fejezte be nyilatkozatát a Jegybank vezetősége.

INGYENES
ROMÁN NYELVTANFOLYAMOK
a MAGYAR PÁRTBAN!

Jelentkezések október 3-ig, a Pártirodában, Str. V. Goluis 8. sz. d. e. 9—12 órák között.

4444

300 milliós kötvénykölcson bocsátanak ki a városok beruházási céljaira

București-ből jelentik: Az elmúlt parlamenti ülészek végén egész sereg város részére szavaztak meg kölcsön felvételére jogosító törvényt. A városok egyrésze igyekezett a megszávozott kölcsönöket gyorsan felvenni és a legtöbb ilyen kölcsön a postatakarékpénztárnál került lebonyolításra. Különböző okok miatt azonban a postatakarékpénztár beszüntette a további városfejlesztési kölcsönök folyósítását és sok város, amely a parlamenttől megkapta a felhatalmazást, nem tudta a legsürgősebb beruházásokra nélkülözhetetlen összegeket előteremteni, holott már különféle rendelkezéseket tettek és kötelezettségeket vállaltak már.

A kölcsön nélkül maradt városok a megyei és községi takarékpénztárakhoz fordultak. Így például Satu-Mare városa 30 milliós kölcsönt kért, ezenkívül sok más város és község fordult kisebb-nagyobb kölcsönért ehhez a hitelintézethez. A sok hitelfogyasztási kérésre való tekintettel

a megyei és községi hitelintézet vezetője elhatározta, hogy 300 millió lei névértékű új kötvényt fog kibocsátani

és ezzel azt reméli, hogy egy évre el tudja látni a hozzá érkező hiteligényléseket. A kötvények kibocsátása a városok által jóváhagyott kölcsönhatározatok sorrendjében és arányában fog történni.

= A gyanusan vezetett üzleti könyveket visszautasíthatja az adókivetési pénzügyigazgatóság. A pénzügyminisztérium hivatalos heti értesítője közli a bucarești-i Itélőtábla alábbi fontos határozatát: Az adómegállapítások folyamán gyakran előfordul, hogy a pénzügyigazgatóság gyanusnak tartja a kereskedelmi vagy iparvállalat által vezetett könyveket és azokat bizonyító erejűeknek nem fogadja el. Konkrét esetből kifolyólag a bucarești-i Itélőtábla most kimondta, hogy az esetben, ha a pénzügyigazgatóság pontos adatokat sorol fel és alaposan megindokolja azt a gyanúját, hogy valamely üzleti könyvet szabálytalanul vezettek, úgy jogosult a könyvet figyelmen kívül hagyni az adókivetésnél. Ilyen esetben a visszautasított cég adóját összehasonlító eljárás után állapítják meg. Ugyanis hasonló vállalat forgalmiadójával hasonlítják össze s így állapítják meg az adót, amely esetleg magasabb lövedelmen alapszik, mint amelyet a cég mérlegében kimutatott.

A kiemelkedő

HAPAG őszi és téli szórakozási utak programja:

Marokko, atlanti szigetek, keresztes-ut október 11-30.

Társas utazások Floridába (az amerikai Rivierára) havonta.

HAPAG tanulmányutak Középamerikába, Kubába és Mexikóba havonta.

Nyugatindiai szigetek, Florida, New-York dec. 6. — jan. 15.

Karácsonyi és szilveszteri utak a nyugatindiai szigetekre. dec. 20. — jan. 6.

A turákat a „Reliance”, „Milwaukee”, „Cordillera”, „Caribia” nevű szórakozási utakat lebonyolító hajók teszik meg.

„Nagyszerűen lehet utazni a HAPAG-gal!” Felvilágosításokat, prospektusokat díjtanul küld:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R. képviselője

Künstler A.

Vizum- és utazási irodája 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

Leleplezték a milliós párisi postarablás tettesét egy halálos gázolásból kifolyólag

Kéjtudás a Rivierára menyasszonnyal és — a régi bűntény bizonyítékával. — Nem lehet több bíróság elé állítani a felmentett bűnöst?

Párisból jelentik: Halálos autógázolás Páris környékén. Mindennapos eset. Petit-Chatillon határában egy hatvanéves magkereskedőt, Gille t Pált ütötte el egy kiskocsi és mire kihúzták a kerekek alól, már nem volt benne élet. A járőrök megállították a kocsit, rendőr érkezett, aki — emberhalálról lévén szó — udvariasan fölszólította a kocsi utasait, hogy kövessék a rendőrségre. A kocsi vezetője igazolta magát: Henry Michon párisi lakos, a társaságában lévő két hölgy közül a fiatalabbik, Fariat kisasszony, a menyasszonya, az idősebbik pedig a menyasszony édesanyja. Azt azonban már nem tudta igazolni, hogy miért nincs jelzőtábla a kocsiján. Azzal mentegőzött, hogy a kocsi nem az övé, egyik barátjától kapta kölcsön.

Millió banknyugták a szegény soffőrnél

A fiatalembert gondatlansághól okozott emberölés gyanúja miatt letartóztatták és az előírás szerint átkutatták zsebeit. A tárcájában két százfrankos bankjegy között két bankelszervényt találtak: az egyik 900.000 frankról, a másik pedig 500.000 frankról szól. A rendőrtisztviselőknek „gyanus” volt a dolog és hirtelen úgy emlékezett, hogy valahol már találkozott Henry Michon nevével. Telefonált Párisba és ekkor megtudta, hogy

az előtte álló ember nem más, mint Henry Ernest Michon, akit a múlt év májusában a szájal kerület esküdtbírósága fölmentett a postarablás gyanúja alól. Michon akkor a párisi posta szolgálatában állott mint

A második felvonás

Körülbelül ebben az időben, tegnapelőtt délután négy órakor két kisírtzemű hölgy jelent meg Bonne-Nouvelle-ben a rendőrségen. Az idősebb hölgy sirva mondta el:

— Özvegy Fariatné vagyok, a leányom, Fariat Yvonne, Henry Michon menyasszonya. Most tudtam meg, hogy az az ember, aki halálos balesetet okozott Petit-Chatillonban, azonos a postarablás gyanúsítottjával. A leányommal mi ketten utaztunk Michon kocsiján, amikor a szerencsétlenség történt.

A halálos gázolás után Michon a leányom ruhájába csusztatott egy bankjegycsomagot. Nem tudjuk, nem hűnös eredetű-e ez a pénz, ezért elhoztuk ide.

A rendőrtisztviselő átvizsgálta a pénzesemléket: 11.000 frank francia bankjegy, 55 font angol bankjegy, 150 frank belga bankjegy és „békebeli” ezermárkás német bankjegy volt benne. Fariat kisasszony zokogott:

— Anyira szerettem! Oly jó volt hozzám!

Elmondta, hogy egy házasságközvetítő utján ismerkedett meg vele. A férfi özvegyként mutatkozott be, azt mondta, hogy két gyermeke van. Rövid ismeretség után megszerették egymást és a vőlegény azt ajánlotta, hogy ránduljanak ki Nizzába. Ezen az uton történt a kétszeresen végzetes baleset.

Az újságíró külön is beszélt Fariat kisasszonnyal, aki a következőket mondta a postarablás fölmentett vádlottjáról:

— Nemcsak én, hanem anyám is el volt ragadtatva tőle. A vőlegényem többször kérdezte tőlem: „Ismeri jól házastársi kötelességeit?” Mire én azt feleltem: „Hogyne, édesanyám példája van előttem.” És akkor azt kérdezte: „És jó anya lesz magából?” Megnyugtattam, hogy gondját fogom viseini két gyermekének.

A jogászörökben élénk érdeklődést kelt a különös módon újra aktuálissá vált bűnügy. Henry Michon védője, aki a legteljesebb jóhiszeműséggel védte kliensét és elérte fölmenté-

soffőr és a kocsiról, amelyet vezetett, egy alkalommal eltűnt egy 1.580.000 frankot tartalmazó pénzes zsák.

Michon akkor gyanuba fogták, saját felesége is ellene vallott és elmondta, hogy férje egy párisi környéki erdőben rejtette el a zsákmányt. Az esküdtbíróság azonban bizonyítékok híján fölmentő ítéletet hozott.

„On nagyon indiszkrét”

E hír hallatára a rendőrtisztviselő bilincsekkel rákatott az érdekes vendég kezére és így szállították be a corbeili bíróság fogházába. Itt beszélt vele egy párisi újságíró, akinek Michon mosolyogva jelentette ki, hogy teljesen nyugodt, mert csak a véletlen autószerencsétlenség miatt vonhatják felelősségre.

— Semmi bajom sem történhet. Az esküdtbíróság fölmentett.

Tudnivaló, hogy a francia törvény szerint bírósági fölmentés után nem lehet több eljárást indítani a vádlott ellen, akkor sem, ha kétségtelen bizonyítékok merülnek fel, sőt még akkor sem, ha a vádlott maga is beismerő vallomást tesz. Ez a körülmény különösen érdekessé teszi a bűnügyet.

— Az összeg, amelynek nyugtáit megtalálták, tehát a magáé? — kérdezte tőle az újságíró.

— Természetes, hogy az enyém.

— Honnan szerezte? Csak nem a nyolc-százfrankos fizetéséből takarította meg?

— Ön nagyon indiszkrét, uram — válaszolta mosolyogva Michon.

sét, most már egyáltalában nem bizik volt védelem ártatlanságában. A védőügyvéd, René Floriot véleménye az, hogy Henry Michon újra a bíróság elé lehet állítani. Az esküdtbíróság előtt ugyanis csak lopással volt vádolva, ellenben nem vádolták orgazdasággal és cinkossággal. Márpedig akkor fivérével együtt került a bíróság elé, tehát e két bűncselekményt is elkövette.

Lopásért nem lehet több felelősségre vonni a fölmentő ítélet után, tehát orgazdaság és cinkosság miatt kell újra a bíróság elé állítani.

A francia törvény ez utóbbi bűncselekményekre ugyanolyan büntetést szab ki, mint a lopásra, tehát semmi akadálya sincs, hogy Henry Michon, a peches postarabló a fölmentés után elvegye méltó büntetését.

Lopási bűnpör —

házassági viszontagságokkal

Furcsa ügyben ítélezett csütörtökön az arad-i törvényszék első szekciója. A bíróság előtt Stefanescu Gheorghe Capruța községbeli lakos állott, lopással vádolva. A feljelentő egy Vancu Maria nevű nő. A mai tárgyaláson a vádlott meglepetésszerűen kijelentette, hogy a feljelentést az asszony bosszúból tette ellene. Elmondotta, hogy Vancu Maria hónapok óta házassági ajánlatokkal ostromolja, dacára annak, hogy férjes asszony és ő is nős. Azt kívánta az asszony, váljon el feleségétől, ő is elválna férjétől és megesküsznek. Miután kívánságának nem tett eleget, lopási vádat koholt ellene. A tanúk sorában a vádlott apja is szerepelt, aki megerősítette a fia által elmondottakat, a feljelentő asszony azonban tagadta, hogy a lopás háterében — házassági viszontagságok állanak. A bíróság végül is bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottat.

SPORT KÖZLÖNY

Csonka fordulót bonyolítottak le vasárnap az ifjúsági bajnokságban

Az ifjúsági bajnokságban vasárnap mindössze négy meccset játszottak le a kedvezőtlen időjárás miatt és az A) csoportban a derbijellegű AMEFA—Astra találkozás döntetlenül végeződött, az SGA—Unirea-meccsen pedig vízipólóeredménnyel az SGA nyert. A B) csoportban a Titanus legyőzte a Transilvaniát, a Juventus pedig a Fortuna felett diadalmaszkodott. A két táblázat most így alakult:

A) csoport:

1. AMEFA	2	1	1	—	14	2	3
2. Astra	2	1	1	—	4	3	3
3. Gloria	1	1	—	—	7	0	2
4. Olimpia PTT	1	1	—	—	2	0	2

5. SGA	2	1	—	1	7	7	2
6. Unirea	2	—	—	2	5	13	—
7. Crişana	1	—	—	1	0	2	—
8. USA	1	—	—	1	0	12	—

B) csoport:

1. Titanus	2	2	—	—	7	2	4
2. Tricolor	1	1	—	—	12	0	2
3. CAA	1	1	—	—	7	0	2
4. Juventus	2	1	—	1	3	7	2
5. Transilvania	1	—	—	1	1	3	—
6. Hakoah	1	—	—	1	1	4	—
7. Fortuna	1	—	—	1	0	3	—
8. Intelegerea	1	—	—	1	0	12	—

Elmarad a Szeged FC vasárnapi mérkőzése

Az AMEFA és Szeged FC között vasárnapra tervezett nemzetközi mérkőzés elmarad, miután az OETR nem adott beutazási engedélyt a szegediek részére. Így a közönség elcsúszhat egy élvezetesnek ígérkezett futballmérkőzéstől.

Auer és Raffinszky eltávoznak a CFR-től

Bucuresti-ből jelentik: A fővárosi futballkörökben nagy feltűnést keltett az a hír, amely szerint a CFR. csapatának jelenlegi két erőssége: Auer és Raffinszky a jövő szezonban nem fognak a CFR. színeiben szerepelni. Auernek szerződése amúgy is csak egy évre szól és azon idő után bármely klub részére szabaddá válik. Raffinszky is feltétlenül elhagyja a CFR-t és jövőre a braşov-i ACFR-ben fog szerepelni. Alig indult meg a szezon és máris hosszulejárati vándorlások képezik szóbeszéd tárgyát.

Spanyol futballhíradó

Spanyol hídegvér

Bilbaóban pénteken városok-közötti mérkőzés volt Biscaya és Guipuzcoa között 25.000 néző előtt. Ugyanakkor Mola tábornok csapata Bilbao felé tartottak. A tudósító szerint nagyon izgatott volt a közönség. A játékvezető ugyanis két lególt megadott Guipuzcoanak.

A katalánok mégis futballoznak

A katalán futballszövetség határozatot hozott, melynek értelmében az egyesületek kötelesek a szeptember 7-ére kisorsolt bajnoki mérkőzéseiket október 4-én lejátszani.

Mi az? A katalánok megunták a polgárháborút és végre parázs futballmeccset akarnak látni?

A Sport és Kritika

hétköznapi száma ezuttal a válogatott mérkőzés készülődéseiről számol be teljes pontossággal. A részletes vasárnapi műsor mellett a tipp-bajnokság állását is közli a népszerű sportlap, amely minden újságáros bódében kapható.

Oktober hó 1-én kezdődnek

az aradi Kereskedelmi Liceumban (volt Kereskedelmi Iskola) a Kulturpalota mellett

TEODOR SELAGIAN

szaktanár vezetése mellett

a román és német nyelv- és kereskedelmi levelezési TANFOLYAMOK

Minden tanfolyamnak: kezdő, haladó, gyakorló és kereskedelmi levelezési tagozata van. Tanítás a délutáni és esti órákban. — Bővebbet: Kereskedelmi Liceumban (volt Keresk. Iskola) a Kulturpalota mellett, földszint, ba ra, első ajtó d. e. 10—1 és d. u. 6—8 óra között. 4341

Cluj-on is játszik a magyar válogatott

Budapestről jelentik: A vasárnapi nagy érdeklődéssel várt román—magyar találkozás után a magyar válogatott csapat — Budapest válogatottja néven — október 6-án még egy meccset bonyolít le az országban és pedig Cluj-on. Tegnap este jött létre a megállapodás és Cluj-on nagy játékerőt képviselő csapatot állítanak a budapesti válogatotttal szembe.

UJ KÖNYVEK

„Öt világrész magyar vándorai“. Halász Gyula szenzációs könyve. Térben öt világrészt, időben két évszázadot ölel fel. Benyovszky Móricztól, a kamcsatkai száműzötthől Madagaszkár fejedelmévé nőtt regényhőstől a Perzsa-öböl partján ma is sátoztóiban élő Stein Aurélig, Ázsia legnagyobb vándoráig. Az „Öt világrész magyar vándorai“-nak életre hozza dupla izgalmas élmény, felfedezés és esemény. Lóczy Lajos, Telegdi Sámuel, Biró Lajos, Körösi Csoma Sándor, Magyar László, Torday Emil, Xantus János, Vámbéry, Déchy, Zichy, Stein Aurel, stb. lelkés magyar világhírók és felfedezők izgalmas és lebilincselő vándoréletét veszi fel a könyv a magyar uttörők lábnyomát követve öt világrészen át. A kitűnő könyv könyvnapra jelent meg, a Grill kiadó új sorozatában. (Bruno Brehm: A kétfejű sas lehall 436 lap, 172 lei, Ápis és Este 408 lap, 172 lei, Jelusich: Caesar 451 lap, 172 lei.) Halász Gyula: „Öt világrész magyar vándorai“ könyvnapon most még 73 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj.

„Ami a fiatalasszonynak tudni kell“. Dr. Tóth Tihamér Pázmányegyetemi tanár előszavával, dr. Csaba Margit tollából, Márton Lajos festőművész illusztrációjával a Szent István-Társulat kiadásában jelent meg dr. Csaba legújabb könyve, amely folytatása az előző ismert és népszerű sorozatnak. (Ami a serdülő leánynak tudnia kell. Ami a nagyleánynak tudnia kell, stb.). Dr. Tóth Tihamér előszava külön értéke a könyvnek, amely a Szent István-Társulat szép kiállításában füzve 112 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj, Kérje a Szent István-Társulat kiadványainak teljes jegyzékét.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Az Aradi Közlöny menetrend-táblázata

Érvénybelép 1936. október 3-án, éjszaka 12 órakor

Erkezés Arad-ra:

Oradea felől személy	1.00
Timişoara felől motor	1.59
Budapest felől Orient	2.22
Teiuş felől személy	5.47
Bucureşti felől Orient	5.51
Oradea felől személy	6.05
Decebal felől személy	6.10
Bucureşti felől Orient	6.24
Battonya felől motor	6.33
Timişoara felől személy	6.39
Brad felől személy	7.14
Otlaca felől személy	7.53
Battonya felől motor	8.00
Jimbolia felől személy	8.03
Bucureşti felől Rapid	8.11
Timişoara felől személy	8.15
Brad felől motor	8.17
Budapest felől személy	8.50
Timişoara felől gyors	9.18
Brad felől motor	10.03
Timişoara felől motor	11.36
Oradea felől személy	11.57
Bucureşti felől gyors	12.03
Teiuş felől személy	12.23
Decebal felől személy	12.31
Brad felől motor	12.54
Jimbolia felől motor	13.04
Battonya felől személy	13.10
Otlaca felől motor	13.14
Timişoara felől személy	13.48
Bucureşti felől gyors	14.12
Oradea felől személy	15.26
Battonya felől motor	15.28
Budapest felől személy	15.36
Timişoara felől motor	15.42
Brad felől motor	15.44
Timişoara felől motor	17.25
Budapest felől személy	18.01
Teiuş felől személy	18.43
Brad felől motor	18.44
Battonya felől motor	19.10
Jimbolia felől motor	19.56
Battonya felől motor	19.58
Oradea felől gyors	20.35
Timişoara felől személy	20.40
Budapest felől Rapid	21.12
Battonya felől motor	21.43
Decebal felől személy	22.56
Timişoara felől motor	23.10
Teiuş felől személy	23.40

Inulás Arad-ról:

Timişoara felé motor	0.02
Teiuş felé személy	2.10
Bucureşti felé Orient	2.25
Oradea felé személy	2.56
Battonya felé motor	5.30
Brad felé motor	5.30
Budapest felé Orient	5.53
Oradea felé személy	6.08
Timişoara felé személy	6.16
Budapest felé Orient	6.27
Battonya felé motor	6.55
Decebal felé személy	7.20
Teiuş felé személy	7.36
Jimbolia felé motor	7.44
Budapest felé Rapid	8.20
Brad felé motor	8.22
Timişoara felé motor	8.33
Oradea felé gyors	9.32
Budapest felé személy	9.50
Otlaca felé motor	10.04
Battonya felé személy	10.15
Timişoara felé motor	10.35
Brad felé motor	11.00
Timişoara felé személy	12.07
Brad felé motor	13.15
Jimbolia felé motor	13.28
Decebal felé személy	13.40
Teiuş felé személy	14.13
Battonya felé motor	14.18
Oradea felé személy	14.20
Timişoara felé motor	14.25
Budapest felé gyors	15.02
Timişoara felé személy	16.00
Bucureşti felé gyors	16.15
Jimbolia felé személy	16.35
Brad felé személy	16.55
Otlaca felé személy	18.05
Budapest felé személy	18.50
Battonya felé motor	18.55
Timişoara felé motor	19.01
Brad felé motor	19.42
Teiuş felé személy	19.45
Battonya felé motor	19.50
Battonya felé motor	20.42
Timişoara felé gyors	20.45
Bucureşti felé Rapid	21.22
Oradea felé személy	21.30
Timişoara felé motor	21.37
Decebal felé motor	22.10

Fenti menetrend végleges formában megérkezett az arad-i állomásra s azon változások nem történnek.

Egy arad-i uriaszony életjáradékának felére csökkentését kéri a vasut,

mert — a kereset szerint — a megélhetés 1927. óta 50—60 százalékkal olcsóbb lett. — Visszavonta a tárgyaláson a pert a CFR.

Érdekes polgári per került ma tárgyalásra az arad-i törvényszék elé. A CFR vezérigazgatója nemrégiben keresetet nyújtott be a törvényszékhez. Keresetében a CFR előadta, hogy még 1929-ben a cluj-i Tábla Papp Aurelia-nak, egy volt állami főtisztviselő Arad-on lakó özvegyének 8000 lei életjáradékot ítélt meg az államvasutakkal szemben. Papp Aurelia férje ugyanis 1927-ben vasuti szerencsétlenség következtében halt meg, még pedig, mint beigazolódott, a vasut hibájából. A táblai

döntés úgy rendelkezett, hogy 4000 lei havi életjáradék jár az asszonynak és egyenként 2000 lei az özvegy két gyermekének. A CFR most beadott keresetében arra hivatkozott, hogy amióta a cluj-i Tábla döntése elhangzott, az országban a megélhetés 50—60 százalékkal olcsóbbodott meg. Ezenkívül rámutatott az államvasutak beadványára arra is, hogy az özvegy nyugdíjként 3360 leit kap az államtól elhunyt férje után és indokolatlan, hogy 11 ezer lei-nyi állami jövedelemben részesüljön. Mindezek

alapján a CFR azt kérte, hogy a törvényszék a megváltozott viszonyokat tekintve véve a vasutal szemben megítélt életjáradék összegét 8000 leiről a felére, vagyis 4000 leire csökkentse, még pedig olyképpen, hogy az asszonynak 2000 leit, a két gyermeknek pedig egy-egy ezer leit ítéljen meg.

A mai tárgyaláson Papp Aurelia képviselőjében dr. Miclosi Emil jelent meg. A kereset letárgyalására azonban nem került sor, mert a CFR váratlanul visszavonta beadványát. Eljárását azzal indokolta meg, hogy a keresetet nem Arad-on, az uriaszony lakhelyén, hanem Cluj-on kellett volna megindítani, ahol a kártérítési per lefolyt és az eredeti ítélet elhangzott. A CFR érdekes keresete ügyében tehát előreláthatólag a cluj-i törvényszék fog dönteni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán** — szó 2 lei. —

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

„Független” jellegének levele van a kiadóban, kérem sürgősen átvenni.

Hölgyeim! Egy gyönyörű gyümölcsös-sel ellátott házhoz és közelmert jömenetű üzletátvételhez, egy csinos, közepkoru társnőt és élettársat keresek, esetleg benősülnék. Leveleket „Életvidám” alatt a kiadóba. 4673

ALKALMAZÁS

Megbízható mindenese-leányt azonnalra fölveszek. Str. Mocioni 34.

PERFEKT szakácsnő állást keres. Címeket a kiadóba kér. 4668

Keresek németül tudó kisasszonyt nappalra, 3 hónapos és 4 éves kislíam mellé. Ugyanott német mindenesleány felvételt. Cím a kiadóban.

URIASZONY, jól főz, varr, hásvetetőnői állást keres. Választ „Otthon” jellegre a kiadóba kér. 4676

Diplomás ovonő, német és zongorában perféki, délutáni elfoglaltságot keres. Választ „Gyermekszertető” jellegre a kiadóba kér. 4677

ÉKÁS

Str. Horia 3. (volt Szántay-palota) második emeleten november 1-re kiadó két uccal szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló moderu lakás. (Bővebbet a házfelügyelőnél). 4675

Kétszobás, erkélyes, összkomfortos lakás murespartii új villában kiadó. Érdeklődni Str. Doamna Balaşa 16. 4660

KÉT szoba, elő, fürdőszobás uccai lakás november 1-re kiadó Str. Teodor Clontea 24. 4674

VÉTEL ÉS ELADÁS

ZONGORA, modern, széphangu eladó. Str. Goldis 8. II., 16. 46

KBRESEK megvételre Berkel-mérleget. Ajánlatokat típus, cím és ármegjelöléssel a Mera autobusz irodába kérek. 4648

Haláleset, elutazás, költözéskészből kifolyólag veszek készpénzért ócska bútort, ruhaneműket, testmuyeket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, makulatura-papírt, ócskavasat, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Címeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Clontea 10. 4535

Eladó elköltözés miatt valódi perzsabunda jutányosan. Cím a kiadóban. 4437

YENNEK vagy bárbevennék 200—250 HL úrtartalmu, 8—14 Hektoliteres borsbordókat. Cím a kiadóban. 4671

MAOTÁRAK. raktárak malomépületek, lakóházak és garajhoz alkalmas bejárókapuk, épületekhez vasablakok, fedélszerkezethez elsőrendű metszett faanyag Patria fűrészüzem bontásából a helyszínen Calea Radnei 18—20. szám alatt eladók. 4554

Gyönyörű, külföldi gyártmányu **fehér cserépkályha eladó** Megtekinthető déli 12 órától délután 4-ig, Str. General Coanda 9. 4667

Eladó egy komplett füstölt tölgy ebédő, egy hatkaru tömör rézcsillár 24 égővel, egy faragott facsillár 19 tartóval. Cím Comisio bizományi üzlet, Bvdul Regina Maria. 4638

Villany-szerelés és azok javítása Villany-műszerek és azok javítása Villany-csillárok és azok javítása Villany-gépek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára **NAVRÁDI,** Arad, Str. Metianu. 982

TISZTA MOSOTT RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételten keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÖZLETEK

PÁNCOŢA főuccáján Nica Valeria új női szabó-szalont nyitott. 4670

INGATLAN

TELEK eladó a törvényszéki villanegyed legszebb helyén. Cím a kiadóhivatalban. 4669

KOLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban lakásberendezések, háztartási ingóság olcsón beraktározhatók, melyekre előleg kapható. Eladó fehér hálószoba, hajlított karosszékek, rézdíszes vaságyak. Str. Moise Nicoara 9—11. 4652

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, OKTÓBER 2.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, gramofonlemez, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, tőzsde, kulturális hírek sport. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene gramofonlemezek. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, időjárás, gabonaaárak. 19.04: A Ghindă-jazz zenekar tánczenéje. Al. Bojenescu ének-számaival. 20.20: Rádiógyetem. 20.40: Rubinstein zongoraszámai gramofonlemezek. 21: Barbu Daniulescu felolvasása. 21.15: Puccini: „Tosca”, opera 3 felvonásban. A felvonásközökben (22.05—22.15): Időszervi kérdések. A II. felvonás színe-tében (23.00—23.15): Hírek, sport. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 10.30: Kiállítás megnyitása az Iparcsarnokban. 11: Hírek. 11.20: Időszervi szemle. (Felolvasás.) 11.45: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) 13: Déli harangzó. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A rádió diáklétfeljárja. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Budapest III. ker. „Török” Dalkör. 18.50: Sportközlemények. 19: Hanglemezek. 19.45: Pethő Sándor dr. főszerkesztő előadása. 20.15: Schubert: B-dur szonátáját zongorán előadja Dohnányi Ernő dr. 21: Külföldi negyedóra. 21.15: Budapesti Hangverseny Zenekora. 22.40: Hírek. 23: Sugár Viktor orgonahangversenye.

Budapest II. 18—18.30: A befegségek megelőzése. Okolicsányi Dezső dr. előadása. 19.10—19.40: Gyorsírótanfolyam (Szlabey Géza.) 19.50—20.15: Gigli hanglemezek. 21.45—22: Hírek. 22.05—23: Táncczeneközvetítés a Britania szállóból.

Bécs. 8.25—9: Könnyű lemez. 13: Ál lástalanok zenekara. 16.20: Dite zongoraművész játéka. 18.30: Zongora-hegedű és gitárjáték.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Lemezek. 18.20: Négyes. 18.50: Rádiózenekar. 19.30: Népdalok. 20.50: Lemezek.

Kassa. 12: Lemez. 18.05: Pozsony. 18.45 Magyar műsor. Strauss János: Cigánybáró. egyveleg. 20.20: Rádiózenekar.

Róma. 18.15: Táncczene. 20: Lemezek. 20.20: Vegyes zene. 20.32: Magyar hírek. 21.40: Lehár: Frasquita, háromfelvonásos operett. Utána tánczene.

Deutschlandsender. 13: Kölni rádiózene kar. 16.15: Gyermekkar. 17: Szórakoztató zene. 19: Hangjáték. 20: Tarka zenés-dalos est jelenettel.

SZOMBAT, OKTÓBER 3.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, gramofonlemez, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, kulturális közlemények, sport. 13.40: Déli hangverseny gramofonlemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, időjárás. 19.03: A csendőzenekar fuvóhangversenye. 20.00: Rádiógyetem. 20.20: Jehudi Menuhin hegedűhangversenye (gramofonlemezek). 21.05: Felolvasás. 21.20: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Jazz-zenekar játéka közvetítés. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangzó. 13.05: BSZKRT-zenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: B. Zala Lili zongorázik, Zengő Ibojka hegedű (zongorakísérettel). 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Mesék. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Seta az Iparcsarnokban A Magyar Nép Hete kiállításán. 18.40: László Imre magyar nótákat énekel. 19.30: Laczkó Géza csevegése. 20: A rádió szalonzenekara. 21: „Sakkfigura”. Vigjáték három részben. 23.10: Hírek. 23.30 Hanglemezek. 0.20: Farkas Béla és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18—18.30: Missziós üzenetek. 19.20—19.55: Galánfi-Hoór Erzsébet énekel (zongorakísérettel.) 20—20.25: Természettudományi előadás. 20.30—20.55: Mezőgazdasági félfóra. 21.10—22.25: Rendőzenekar. 22.30—22.50: Hírek.

Bécs. 8.25—9: Könnyű lemez. 11.50: Paraszzene lemez. 14.10: Kivánságlemez. 16.40: Mandolinzene. 17.55: Kivánságlemez. 20.10: Bécsi szimfonikusok. 21.10: Egyveleg Kálmán Imre műveiből.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Popovics Viadeta énekel. 18.45: Lemezek. 19.20: Mihajlovics Olga zongorázik. 23.20: Vendéglői zene. 24: Táncczene.

Königsberg. 20.05: Csembalózene. 21.10: Kedves néptársak, tarka est. 22.10: Miért nem tudod ezt? 22.15: Tauregen: Egy kislány rádiózik, hangjáték.

Milano. 18.15: Filmműzene. 20: Vegyes zene. 21.40: Rabaud: Maruf, háromfelvonásos opera.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 14.40: Lemezek. 15: Német és magyar hírek. 17.05: Rádiózenekar. 19: Magyar műsor. 23.15: Magyar hírek.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTELEK”

Legújabb jelentéseink:

Nagyarányu tüntetés Budapesten

— hat sebesülttel és tizenkét letartóztatással

Budapestről jelentik: A keresztény községi pártnak a Vigadóban megtartott bolsevistaellenes propagandagyűlése során Müller Antal és Homonnay Tivadar szólaltak fel, majd pedig Csilléry András intézett beszédet az ifjúsághoz. Csilléry azt fejtette beszédében, hogy a nagytőke és a szociáldemokrácia között titkos összejátszás folyik. Rávilágított annak fontosságára, hogy az ifjúságot megmentse a bolsevizmus pusztításaitól. Ezután megeskette az egybegyűlt ifjakat, hogy egész

életükön át fanatikus ellenfelei lesznek a bolsevizmusnak.

A gyűlés befejezése után mintegy háromszáz főnyi tömeg a Conti-uccába vonult és ott a Népszava szerkesztősége előtt tüntetett. Itt azonban már munkások várták a tüntetőket, akikkel összeütközésre került a sor. Csakhamar kivonult a rendőrség, amely megtisztította az uccát. Tizenkét előállítás történt, hatan pedig megsebesültek.

Véglegesen elfogadta a francia szenátus a leértékelési javaslatot

Párisból jelentik: Este 7 óra 10 perckor nyitották meg újból a szenátus ülését, amelyben felolvasták a Kamara által elfogadott, módosított szöveget. A pénzügyi bizottság előadója rámutatott arra, hogy mindössze a 13.ik szakasz szövege-

zésében tapasztalható még nézeteltérés a képviselőház és a szenátus felfogása között. Ahiadaló szöveget javasolt, amelyet megszavaztak, majd a szenátus harmadszori olvasásában elfogadta a leértékelési törvényjavaslatot. Az ülést 9 óra előtt 10 perccel befejezték.

Kibékülés jött létre az osztrák Heimwehr és Starhemberg herceg között

A kormány tagjai maradnak a Heimwehr-miniszterek — Fey őrnagyot visszahívták

Bécsből jelentik: A többször elnapolt Heimwehr-gyűlést a mai napra ismét összehívták, hogy döntésenek a kormány ama állásfoglalása ügyében, amely a Heimwert és az ehhez hasonló osztrák félkatonai alakulatokat megszünteti és az egységes frontmiliciába olvasztják. A Heimwehr a helyzettel megalkudva megfelelő szervezeti alakulást készített elő, de továbbra is az élen kívánja látni Fey őrnagyot, akit meglepetészerűen

visszahívták a Heimwehr élére. Fey őrnagy most nyilatkozatot tett közzé, amelyben megcáfolja azokat a híreket, mintha ő a Heimwehr élére való visszatérésével felforgatást akarna előidézni. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy ennek a nyilatkozatnak a háttérében Fey és Starhemberg herceg megbékélése áll és, hogy a Heimwehr-miniszterek közül úgy Birnfeld alkancellár, valamint Rechsler pénzügyminiszter továbbra is bennmaradhatnak a kormányban.

Kettős rablógyilkosság Zombor közelében

Megölték és szétarabolták egy gazda feleségét, majd meggyilkolták az anyóst is

Szabadkáról jelentik: Borzalmas kettős rablógyilkosság történt a Zombor melletti Regőce községben. Ifjabb Stein Antal gazdálkodó édesapjával, idősebb Stein Antal gazdálkodóval szerdán reggel kimentek a földekre és úgy az ifjabb, mint az idősebb gazdálkodó a lakásban hagyta feleségét. Idősebb Stein Antal abban állapotodott megfiavai, hogy éjszakára nem térnek haza és így a két férfi csak másnap tért vissza Regőcére. Amikor a két gazdálkodó belépett a lakásba, az egyik szobában vértócsában holtan talál-

ták meg idősebb Stein Antalnét, majd még borzalmasabb látvány tárult eléjük a másik szobában, ahol ifjabb Stein Antal feleségének szétarabolt holttestére bukkantak. A fiatalasszony testrészei szanaszét hevertek a szobában.

Valószínűnek tartják, hogy a borzalmas kettős gyilkosságot ugyanazok követték el, akik nemrég meggyilkolták és kirabolták az egyik szomszédos tanyán tartózkodó gazdálkodót.

Döntő ütközet előtt

Október 12-ikén akarnak bevonulni Madridba a felkelők

Megkezdtek a spanyol főváros kiürítését — A madridi kormány devalválni akarja a pezeta értékét

Madridból jelentik: A hatóságok megkezdtek Madrid kiürítését. Először a hadiöveggyeket és hadiárvékat, valamint a vörös milícia hozzátartozóit szállítják el biztos helyre.

A belügyminiszter kilelentette, hogy a kormány senkit sem kötelez, hogy Madridban maradjon,

mindenki oda mehet, ahová kedve tartja, a rossz szállítási viszonyok miatt azonban egyelőre csak Valenciába és Barcelonába lehet nagyobb embertömegeket irányítani. A Reuter-iroda jelentése szerint

a madridi kormány elhatározta a pezeta leértékelését.

Barcelonai jelentések szerint a madridi kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy általános mozgósítást rendel el.

Quiapo de Llano tábornok, a felkelők rádió-propagandájának a vezetője, tegnapi rádióbeszédében bejelentette, hogy Cartagenában a vörös milícia tagjai kikiáltották a szovjetköztársaságot.

Megbízható helyről származó információ szerint a spanyol kormány már nagyban készülődik Madrid ostromára. A kormányt az az elgondolás

vezeti, hogy a spanyol főváros legalább három napig ellen tudjon állni a felkelők ostromának. Egyelőre az élelmiszer és a víz fogyasztását rendszabályozták és a napokban már megkezdik az élelmiszerjegyek kiosztását. Más sevillai jelentés szerint a felkelő csapatok már csak negyven kilométernyire vannak Madridtól. A kormánycsapatok stratégiailag már csak a déli vasutvonalat használhatják fel az utánpótlás lebonyolítására.

Franco tábornok legutóbb rádióbeszédében közölte, hogy október 12-én, vagyis Colom-bus Cristof napján be akar vonulni csapattal a spanyol fővárosba.

Tekintettel arra, hogy a felkelők már megkezdtek a döntő ütközetet Madrid előtt, a spanyol kormány felhívást intézett a katalán kormányhoz, hogy milder rendelkezésére álló csapattestet irányítson a madridi frontra, ahol döntő összecsapás készül a polgárháboru ellenfelei között.

A spanyol cortezek jóváhagyták a baszk-föld tartományokra való osztásáról szóló törvényt és a cortezek bizalmat szavaztak a kormánynak.

Newyorkból jelentik: A Madridból érkezett kabeljelentés szerint a madridi amerikai konzul lépéseket tett a kormánynál, hogy megakadályozza Patriarcha Vincenzo 23 éves amerikai olasz repülő kivégzését, aki Franco tábornok hadseregében szolgált és a kormánycsapatok kezére került.

Anglia nem ad gyarmatot Németországnak

LONDONBÓL jelentik: A konzervatív-párt közgyűlésén SANDY képviselő felszólalása során határozati javaslatot terjesztett elő, hogy a kormány ismétlje meg SIMON volt külügyminiszternek 1935-ben HITLER kancellárnak tett azon nyilatkozatát, hogy szó sem lehet angol mandátumos terület újbóli felosztásáról. A felszólaló javaslatát egyhangúlag elfogadták.

Bányarobbanás — négy súlyos sebesülttel

Gyöngyösről jelentik: Gyöngyös-súlyom községben csütörtökön déiben robbantás volt a kőbányában. A bányamunkások a csillék mögé bujva várták a robbanás bekövetkezését. Egy több mázsás sziklatömeg Szabó Vince és Molnár János munkásokat életveszélyesen megsebesítette. Bodó Lajos munkás pedig súlyos sérülést szenvedett. Molnár János állapota a kórházban válságosra fordult.

Hatalmas szeszpanamát lepleztek le Bucuressti-ben

Bucuressti-ből jelentik: A pénzügyminiszteriumhoz feljelentés érkezett, amelynek nyomán olyan nagyszabású szeszsalásnak jöttek a nyomára, amely felülmúlja az emlékeztetes 1927. évi hatalmas aranyu szeszsalást.

A vizsgálat irányítását maga Cancicov pénzügyminiszter vette a kezébe. A bünszöveget központja a kisüstön-főzőknél van. Cancicov pénzügyminiszter a napokban az ügyet minisztertanács elé viszi. A bucuressti-sajtó értesülése szerint az ügyben a legszenzációsabb letartóztatások várhatók.

Községet neveznek el a halálos autókatasztrófa bucuressti-urianszony-áldozatáról

Bucuressti-ből jelentik: Purcareni községet, ahol Stefanescu Margareta-t, Mincu mérnök fiatal feleségét esküvője után nyomban halálos szerencsétlenség érte, az elhunyt emlékére Marga-nak fogják elnevezni.

A fiatalasszony édesapja az „Universul” című lap igazgatótanácsának elnöke, a talu férjhezmenendő leányainak hozományt fogadni. Az autó soffitörje a szerencsétlenség után eltűnt, de Targoviste-ben elfogták, ahol öngyilkosságot kísérelt meg.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.